

*Załącznik do Uchwały Nr XXXVII/406/2018
Rady Miejskiej w Cedyni
z dnia 26 września 2018*

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Cedynia
na lata 2018-2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	5
1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII	5
2. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII	22
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA.....	25
1. POWIERZCHNIA I POŁOŻENIE GMINY	25
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ.....	25
3. DEMOGRAFIA.....	26
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA.....	28
5. GOSPODARKA	30
6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	31
7. EDUKACJA I KULTURA	33
8. OCHRONA ZDROWIA.....	37
9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	41
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	46
11. POMOC SPOŁECZNA	48
12. SEKTOR POZARZĄDOWY	59
13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	62
14. BEZROBOCIE	68
15. BEZDOMNOŚĆ.....	71
16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	72
17. SYTUACJA DZIECKA.....	77
18. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH	82
19. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	84
20. RÓWNOŚĆ SZANS KOBIECI I MĘŻCZYŹN.....	87
21. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	92
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	99
1. MISJA.....	99
2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	100
3. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW, ZKŁADANE REZULTATY	110
4. PROGNOZA ZMIAN.....	113
5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA ..	115
6. RAMY FINANSOWE	116
7. PROGRAMY I PROJEKTY	117
UWAGI KOŃCOWE	118

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia został przygotowany na lata 2018-2023. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, przeprowadzona na potrzeby opracowania dokumentu strategii, została oparta na badaniu tzw. źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także na analizie ankiet skierowanych do mieszkańców (liderzy lokalni, losowo wybrani mieszkańcy) i przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych.

W ramach diagnozy analizie poddano takie obszary, jak: demografia; infrastruktura techniczna; komunikacja i transport; gospodarka; zasoby i warunki mieszkaniowe; edukacja i kultura; ochrona zdrowia; sport, rekreacja i turystyka; bezpieczeństwo publiczne; pomoc społeczna; sektor pozarządowy; bezrobocie; bezdomność; problemy uzależnień i przemocy w rodzinie; równość płci, sytuacja dziecka; sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych.

Przeprowadzone badania ankietowe dotyczyły sytuacji społecznej w gminie, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka. Do analizy wykorzystano trzy rodzaje ankiet.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej w gminie byli losowo wybrani mieszkańcy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono 15 anonimowo wypełnionych arkuszy ankiet.

Wśród respondentów było 66,67% kobiet i 33,33% mężczyzn. Najliczniej reprezentowana była grupa wiekowa 46-55 lat (33,33%). Następnie ex aequo reprezentowane były grupy wiekowe 20-25 lat i 26-35 lat (po 20,00%). Kolejną grupę stanowili respondenci w wieku 36-45 lat (13,33%). Najmniej liczne grupy stanowiły ex aequo osoby w wieku 56-65 lat oraz osoby w wieku powyżej 65 lat (po 6,67%). Pod względem czasu zamieszkiwania w gminie najliczniej reprezentowane były osoby mieszkające w gminie od urodzenia (60,00%), następnie osoby zamieszkujące gminę od 1 roku do 20 lat (26,67%) oraz osoby mieszkające w gminie od 27 do 57 lat (13,33%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwięcej badanych posiadało wykształcenie średnie (53,34%). Kolejną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (33,33%), najmniej liczną grupę stanowili respondenci posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe (13,33%).

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wzięło udział także 15 osób, z których większość (60,00%) stanowiły kobiety, a pozostałe 40,00% stanowili mężczyźni. Wśród respondentów najliczniej ex aequo reprezentowane były grupy wiekowe 26-35 lat i 36-45 lat (po 26,67%). Kolejną liczną grupę stanowiły osoby w wieku 20-25 lat (20,00%). Najslabiej ex aequo reprezentowane były grupy osób w wieku 46-55 lat i 56-65 (po 13,33%). Jeśli chodzi o wskaźnik czasu zamieszkiwania, najliczniej reprezentowane były osoby mieszkające w gminie od urodzenia (66,67%). Drugą grupę stanowiły osoby mieszkające w gminie od 1 roku do 5 lat (33,33%). Pod względem poziomu wykształcenia najliczniej reprezentowana była grupa osób z wykształceniem średnim (46,67%). Następną grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (33,33%), mniej liczną grupę stanowili badani posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe (20%).

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 1 ankiety wypełnionej przez pedagoga z placówki oświatowej funkcjonującej na terenie gminy.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, która zawiera informacje na temat uwarunkowań zewnętrznych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, i **programową**, która zawiera założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata, ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń oraz określony został czas realizacji wyznaczonych działań. Ponadto przedstawione zostały wskaźniki monitoringowe, ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu i prowadzenia monitoringu jego realizacji.

Opracowany dokument strategii stanowi materiał wyjściowy do konstruowania szczegółowych programów i projektów realizowanych w sferze społecznej. Skuteczność wyznaczonych działań w strategii będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

1.1. PODSTAWY PRAWNE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r. poz. 783 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1828),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016 r. poz. 157 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r. poz. 546 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1851),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

1.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

1.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich:

- 1) „Unia innowacji”
- 2) „Młodzież w drodze”
- 3) „Europejska agenda cyfrowa”
- 4) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- 5) „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- 6) „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- 7) „Europejski program walki z ubóstwem”.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020 (WRF)

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi (Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020), które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,

- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program, który powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, będzie wspierał innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku jest dokumentem, który określa cele polityki rozwoju prowadzonej w regionie, w tym polityki społecznej. W jej ramach sformułowano wizję rozwoju („region konkurencyjny, stwarzający wszechstronne możliwości rozwoju, zwłaszcza osobom przedsiębiorczym, wykształconym i kreatywnym oraz małym i średnim podmiotom gospodarczym”) i misję województwa („stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”) oraz wyznaczono 6 celów strategicznych, z których wyprowadzono 34 cele kierunkowe.

Założenia polityki społecznej ujęto w ramach celów strategicznych nr 5 i nr 6 oraz służącym ich osiągnięciu celach kierunkowych:

Cel strategiczny 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności

Cele kierunkowe:

- 5.1 Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich.
- 5.2 Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych.
- 5.3 Budowanie społeczeństwa uczącego się.

5.4 Wzmacnianie środowiskowej roli systemu edukacyjnego i europejskiej współpracy w edukacji.

5.5 Budowanie społeczeństwa informacyjnego.

5.6 Poprawa przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, wzrost mobilności zawodowej ludności.

5.7 Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości programów edukacyjnych.

5.8 Współpraca międzynarodowa, transgraniczna i regionalna.

Cel strategiczny 6. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu

Cele kierunkowe:

6.1 Wspieranie funkcji rodziny.

6.2. Zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej.

6.3. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego.

6.4. Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej.

6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej.

6.6. Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020

Przygotowanie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 poprzedziła weryfikacja strategicznych celów rozwojowych województwa pod kątem ich zgodności z obranymi celami przez Polskę i celami Wspólnoty w Strategii Europa 2020. Podczas aktualizacji strategii rozwoju województwa oszacowano powtórnie jego zasoby, potrzeby i główne kierunki działań. Program wykorzystuje dorobek tego procesu.

Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 realizował będzie cele unijnej strategii, dążąc do zwiększenia konkurencyjności regionu, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Planowane działania w zakresie osiągnięcia celów rozwojowych województwa wpłyną na rozwój regionalnego potencjału w zakresie zasobów ludzkich i w ramach realizacji projektów infrastrukturalnych. Regionalny Program Operacyjny osiągał będzie rezultaty wskazane w Umowie Partnerstwa poprzez koncentrację tematyczną i terytorialną wsparcia na przedsięwzięciach odnoszących się do następujących osi priorytetowych:

- I Gospodarka, innowacje, nowoczesne technologie.
- II Gospodarka niskoemisyjna.

- III Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu.
- IV Naturalne otoczenie człowieka.
- V Zrównoważony transport.
- VI Rynek pracy.
- VII Włączenie społeczne.
- VIII Edukacja.
- IX Infrastruktura publiczna.
- X Pomoc techniczna.

Spośród ww. osi priorytetowych zakresu polityki społecznej dotyczą następujące: oś VI (rynek pracy), oś VII (włączenie społeczne), oś VIII (edukacja).

Oś priorytetowa VI – Rynek pracy

Priorytet inwestycyjny 8v: Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 1: Wzrost liczby przedsiębiorstw z sektora mikro-, małych i średnich, które zrealizowały cel rozwojowy.
- Cel szczegółowy 2: Wzrost zdolności przystosowania się przedsiębiorstw do zmian oraz zniwelowanie ryzyka bezrobocia pracowników przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne.

Priorytet inwestycyjny 8iii: Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie liczby nowo utworzonych przedsiębiorstw oraz utworzonych miejsc pracy w tych przedsiębiorstwach.

Priorytet inwestycyjny 8i: Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukującym pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 4: Zwiększenie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Priorytet inwestycyjny 8iv: Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 5: Wzrost zatrudnienia oraz powrót na rynek pracy osób, którym utrudnia to sytuacja rodzinna wynikająca z opieki nad dziećmi do lat 3.

Priorytet inwestycyjny 8vi: Aktywne i zdrowe starzenie się.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 6: Wdrożenie programów zdrowotnych dla chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom w wieku aktywności zawodowej.

Oś priorytetowa VII – Włączenie społeczne

Priorytet inwestycyjny 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 1: Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększająca ich zatrudnienie.

Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 2: Wzrost poziomu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

Priorytet inwestycyjny 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie dostępności usług społecznych, w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.

Oś priorytetowa VIII – Edukacja

Priorytet inwestycyjny 10i: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia, umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lata oraz rozszerzenie oferty placówek przedszkolnych o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci.
- Cel szczegółowy 2: Doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz rozwój systemu indywidualnej pracy z uczniami, prowadzące do wzmocnienia ich zdolności do przyszłego zatrudnienia.

Priorytet inwestycyjny 10iv: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu, realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 3: Wzrost efektywności kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do wymogów regionalnego rynku pracy zwiększające szanse na zatrudnienie.

Priorytet inwestycyjny 10iii: Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 4: Wzrost kompetencji osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych, w zakresie znajomości technologii informacyjno-komunikacyjnych i języków obcych.

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015 (od roku 2016 zaktualizowano cele Strategii Wojewódzkiej – cele strategiczne 5 i 6 przejęły rolę priorytetów polityki społecznej w regionie do roku 2020)

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015 jest dokumentem, który określa cele polityki społecznej prowadzonej w regionie. W jej ramach sformułowano misję („Podnoszenie jakości życia wśród tych mieszkańców regionu, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie

zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym” i cel pośredni („Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej”) oraz wyznaczono poniżej przedstawione cele strategiczne i operacyjne.

1. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.
 - Aktywizacja osób długotrwanie bezrobotnych.
 - Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwanie bezrobotnych.
 - Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób długotrwanie bezrobotnych.
 - Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” przez mieszkańców województwa długotrwałego bezrobocia.
2. Pomoc rodzinom w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych.
 - Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin.
 - Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
 - Poprawa jakości i dostępu do usług socjalnych.
3. Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych.
 - Rozbudowa zaplecza instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
 - Aktywizacja mieszkańców województwa zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
 - Edukacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
4. Zmniejszenie spożycia alkoholu i używania środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich negatywnych skutków wśród mieszkańców województwa.
 - Edukacja społeczna i działalność wychowawcza.
 - Lecznictwo odwykowe oraz rehabilitacja osób uzależnionych.
 - Przeciwdziałanie negatywnym następstwom używania środków psychoaktywnych.
5. Tworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego.
 - Integracja społeczna osób niepełnosprawnych we wszystkich grupach społecznych.
 - Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych.
6. Podniesienie bezpieczeństwa społecznego i socjalnego wśród osób starszych.
 - Poprawa bezpieczeństwa socjalnego wśród ludzi starszych.
 - Aktywizacja społeczna osób starszych.
 - Wzmocnienie roli i miejsca osób starszych w środowiskach lokalnych.

Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020 – Region dla Rodziny

Założenia Wojewódzkiego Programu na rzecz Rodziny wynikają bezpośrednio z zapisów „Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020”.

Obszar wsparcia dedykowany rodzinom zapisano w części:

Cel 6. Strategii: Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu,

cel kierunkowy 6.1: Wspieranie funkcji rodziny,

cel kierunkowy 6.6: Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Z punktu widzenia założeń Programu, szczególnie istotne są zapisy dotyczące programowania działań zmierzających do utrwalenia pozytywnego wizerunku rodziny oraz wsparcie dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Ponadto, Program uszczegóławia główne założenia Strategii Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015 w obszarze programowania działań na rzecz rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Jednocześnie cel operacyjny nr 1: Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin – stanowi podstawę do powołania w regionie lokalnych ośrodków wspierania rodziny. W dokumencie sformułowano następujące cele i zadania:

Cel I: Wspieranie i promowanie rozwiązań sprzyjających realizowaniu funkcji rodziny

Zadania:

- I. Powołanie w regionie sieci Ośrodków Wspierania Rodziny.
- II. Organizacja kampanii społecznych na rzecz Rodziny (w tym – „kulturalne karty rodzinne”).
- III. Organizacja szkoleń dla kadry służb społecznych pracujących z Rodziną.
- IV. Wspieranie lokalnych inicjatyw oddolnych na rzecz Rodziny.

Cel II: Wspieranie inicjatyw na rzecz samodzielności społeczno-ekonomicznej rodziny

Zadania:

- I. Wdrożenie w OWR programu edukacji ekonomicznej „Wybierz Przyszłość”.
- II. Upowszechnienie ekonomii społecznej wśród rodzin – klientów OPS.

Cel III: Wspieranie działań w systemie pieczy zastępczej

Zadania:

- I. Organizacja kampanii społecznych o zasięgu regionalnym – na rzecz rodzinnych form opieki zastępczej.
- II. Powołanie i wsparcie działalności Regionalnego Forum Koordynacji Pieczy Zastępczej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Gryfińskim na lata 2016-2022 – projekt

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Gryfińskiego stanowi podstawę do realizacji wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W oparciu o wyniki przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy SWOT sformułowano misję samorządu: „Powiat Gryfiński miejscem zrównoważonego rozwoju społeczności dzięki działaniom podejmowanym przez samorząd lokalny we współpracy z partnerami społecznymi”. Wypełnianie misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych poniżej celów strategicznych i operacyjnych

Cel strategiczny 1. Wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie pieczy zastępczej dzieciom w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

- 1.1. Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej.
- 1.2. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób zainteresowanych tematyką rodzinnej pieczy zastępczej, w tym kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.
- 1.3. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych, w tym rodzin zawodowych.
- 1.4. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- 1.5. Zapewnienie dziecku opieki w pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej.
- 1.6. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych opuszczających pieczę zastępczą.

2. Wspieranie rodzin i rozwój różnych form pieczy zastępczej.

- 2.2. Wspieranie rodzin, w tym rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych.
- 2.3. Organizowanie szkoleń oraz grup wsparcia dla rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
- 2.4. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
- 2.5. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych, w tym rodzin zawodowych.
- 2.6. Współpraca z instytucjami realizującymi zadania z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.
- 2.7. Finansowanie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- 2.8. Tworzenie i realizacja programów na rzecz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.
- 2.9. Podnoszenie kwalifikacji przez kadrę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

2.10. Promowanie różnych form pieczy zastępczej.

2.11. Pozyskiwanie pomocy wolontariuszy do realizacji zadań z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.

3. Objęcie pomocą i wsparciem w procesie usamodzielnienia się wychowanków pieczy zastępczej.

3.1. Tworzenie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia.

3.2. Wspieranie usamodzielnianych wychowanków.

3.3. Podnoszenie przez usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych.

3.4. Finansowanie pomocy wychowankom w procesie usamodzielnienia.

3.5. Utworzenie mieszkań chronionych dla niepełnosprawnych wychowanków opuszczających pieczę.

Cel strategiczny 2 Rozwój systemu wspierania osób starszych, długotrwale lub ciężko chorych.

Cele operacyjne:

1. Sprawny system pomocy instytucjonalnej

1.1. Zapewnienie instytucjonalnej opieki osobom w podeszłym wieku i długotrwale lub ciężko chorym, gwarantującej seniorom i osobom chorym należyte miejsce w społeczeństwie oraz stworzenie wraz z ubytkiem sił warunków do godnego życia.

1.2. Rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy lokalowej służącej osobom starszym i chorym na terenie powiatu, np. Domy Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, placówki wsparcia dziennego itp.

1.3. Utrzymanie istniejącej infrastruktury pomocy społecznej.

1.4. Rozwój usług opiekuńczych.

1.5. Tworzenie klubów aktywności społecznej i mieszkań chronionych.

1.6. Pozyskiwanie środków z różnych źródeł na realizację zadań i tworzenie programów.

2. Promowanie pozytywnych zachowań wobec osób starszych zwłaszcza wśród młodzieży

2.1. Wspieranie rozwoju integracji społecznej osób starszych – współpraca pokoleń, rozwój więzi międzypokoleniowej.

2.2. Wspieranie organizacji cyklicznych imprez integracyjnych dla lokalnych środowisk, ukazujących problemy osób starszych oraz upowszechnienie informacji na ten temat.

2.3. Pozyskiwanie wolontariuszy działających na rzecz osób starszych.

Cel strategiczny 3 Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

- 1.1. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- 1.2. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, imprezach integracyjnych itp.
- 1.3. Wsparcie osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.
- 1.4. Ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do korzystania z opieki zdrowotnej i rehabilitacji.
- 1.5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.
- 1.6. Rozwój Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego przy PCPR w Gryfinie.
- 1.7. Tworzenie warunków do pełnego uczestniczenia osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin w życiu społecznym.
- 1.8. Rozwój bazy wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych. (WTZ, ŚDS, mieszkania chronione i inne).
- 1.9. Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- 1.10. Realizacja programów na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych.

2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

- 2.1 Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- 2.2 Zwiększenie kwalifikacji zawodowych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez realizację projektów finansowanych z EFS, RPOWZP.
- 2.3 Tworzenie warunków ograniczających zjawisko bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.
- 2.4 Zapewnienie udziału osób niepełnosprawnych w programach wspierających ich zatrudnienie.
- 2.5 Podejmowanie działań z zakresie utworzenia zakładów aktywności zawodowej i spółdzielni socjalnych.

3. Ochrona i przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

- 3.1. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania problemów osób niepełnosprawnych.
- 3.2. Rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.
- 3.3. Zwalczanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

Cel strategiczny 4 Ograniczanie zjawiska bezrobocia poprzez odpowiednią politykę rynku pracy w powiecie gryfińskim

Cele operacyjne:

1. Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

- 1.1 Zminimalizowanie długotrwałego bezrobocia – aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem.

1.2 Stwarzanie warunków do zatrudnienia „grup szczególnej troski”, w tym: osób z wyższym wykształceniem, osób przed 25. i po 50. roku życia.

2. Intensyfikacja działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy w powiecie

2.1 Wspieranie samozatrudnienia.

2.2 Wsparcie podmiotów gospodarczych na lokalnym rynku pracy w tworzeniu nowych miejsc pracy.

3. Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich w kierunkach zgodnych z oczekiwaniami rynku pracy

3.1. Współpraca z pracodawcami oraz jednostkami oświatowymi w zakresie profilowania szkolenia zawodowego młodzieży i osób dorosłych – dostosowanie oferty edukacyjnej w powiecie do potrzeb lokalnego rynku pracy.

3.2. Stworzenie w powiecie systemu kształcenia ustawicznego.

3.3. Wsparcie osób bezrobotnych w działaniach na rzecz zdobycia lub poszerzenia kwalifikacji zawodowych przydatnych na rynku pracy.

4. Integracja społeczna i adaptacja zawodowa osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy

4.1. Stworzenie systemu wsparcia aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

4.2. Stworzenie efektywnego systemu współpracy podmiotów samorządowych i jednostek pozarządowych na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych.

Cel strategiczny: 5 Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz dotkniętych różnymi uzależnieniami

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie sprawnego systemu pomocy społecznej pomagającego osobom i rodzinom przezwyciężyć trudności życiowe, których nie są w stanie pokonać samodzielnie

1.1. Podejmowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

1.2. Dostosowanie infrastruktury pomocy społecznej umożliwiającej dobry dostęp do świadczeń w zakresie interwencji kryzysowej i wsparcia.

1.3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej.

1.4. Rozwijanie systemu świadczenia interwencji kryzysowej i wsparcia.

1.5. Realizacja projektów z zakresu pomagania osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych.

2. Podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar przemocy

2.1. Rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie.

2.2. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy dla osób i rodzin, w których występuje problem przemocy.

2.3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie – prowadzenie przyjaznego pokoju przesłuchań oraz podejmowanie innych działań.

2.4. Praca ze sprawcami przemocy w rodzinie poprzez oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, oddziaływania terapeutyczne oraz inne.

2.5. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

2.6. Rozwijanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.7. Realizacja projektów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

3. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniem

3.1. Działalność profilaktyczna.

3.2. Realizacja programów z zakresu zapobiegania zjawisku różnego rodzaju uzależnień.

3.3. Tworzenie różnych grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

3.4. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Cel strategiczny 6 Udoskonalenie funkcjonowania instytucji pomocy społecznej powiatu oraz propagowanie wspólnych działań na rzecz rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego

Cele operacyjne:

1. Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników w celu zapewnienia jak najlepszego standardu świadczonych usług

1.1. Wzmocnienie roli pracownika socjalnego jako profesjonalnie działającego na rzecz pełniejszej integracji społecznej klientów pomocy społecznej poprzez dokształcanie i rozwój kadr socjalnych.

1.2. Wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz instrumentów i programów służących podniesieniu jakości świadczonych usług poprzez instytucje pomocy społecznej.

1.3. Organizacja szkoleń dla pracowników instytucji i organizacji pomocy społecznej.

2. Pomoc w rozwoju i tworzeniu organizacji pozarządowych

2.1. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań.

2.2. Wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.

2.3. Wspieranie aktywności społecznej.

2.4. Intensyfikacja działań na rzecz rozwoju wolontariatu.

2.5. Realizacja projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego lub innych programów finansowanych ze źródeł pozabudżetowych.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Cedynia na lata 2015-2020

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Cedynia na lata 2015-2020 jest instrumentem służącym realizacji polityki rozwoju społeczno-gospodarczego oraz polityki programowania rozwoju lokalnego gminy. Dokument ma służyć jako podstawa do planowania konkretnych przedsięwzięć, a jego głównym celem jest zwiększenie efektywności prowadzonych działań na rzecz rozwoju gminy Cedynia w najbliższych latach. Strategia obejmuje diagnozę sytuacji obecnej, wyznacza wizję rozwoju („Gmina Cedynia w roku 2020 to miejsce atrakcyjne turystycznie, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą zapewniającą wypoczynek turystom krajowym i zagranicznym; to miejsce, które oferuje dobre warunki do współpracy z inwestorami, przyciąga turystów, daje miejsca pracy dla mieszkańców – wszystko to przy optymalnym wykorzystaniu naturalnych walorów geograficznych i przyrodniczych oraz potencjału społeczności lokalnej”), najważniejsze obszary rozwoju oraz opis planowanych działań do realizacji w poszczególnych obszarach.

Cel Strategiczny 1: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy.

Działanie 1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej.

Zadania:

1. Modernizacja/renowacja/remonty zabytkowych obiektów na terenie gminy.
2. Poprawa stanu technicznego Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego w mieście Cedynia.
3. Rewitalizacja wieży widokowej wraz z terenem wokół obiektu w mieście Cedynia.
4. Turystyczne zagospodarowanie terenu przy górze Czcibora.
5. Stworzenie całorocznego schroniska młodzieżowego.

Działanie 2: Nowe inwestycje w zakresie infrastruktury turystycznej i kulturalnej.

Zadania:

1. Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy.
2. Budowa marin.
3. Budowa domu kultury w mieście Cedynia.
4. Budowa świetlic wiejskich w sołectwach Siekierki i Osinów Dolny.
5. Ścieżka edukacyjna obejmująca Cedynię i górę Czcibora.
6. Turystyczne wykorzystanie infrastruktury kolejowej.
7. Oznakowanie ścieżek do nordic walking.
8. Wyznaczenie tras rowerowych.

Działanie 3: Stworzenie systemu promocji gminy w oparciu o jej historię.

Zadania:

1. Opracowanie całościowej strategii promocji i budowania wizerunku gminy, obejmującej m.in.:
 - a. wyszukanie i wypromowanie produktu lokalnego charakterystycznego dla gminy,
 - b. uruchomienie Punktu Informacji Turystycznej,
 - c. stworzenie marki gminy (logotyp, hasło promocyjne, materiały promocyjne itp.),
 - d. opracowanie koncepcji promocji gminy na zewnątrz.
2. Zaprojektowanie i wykonanie tablic powitalnych na terenie gminy, zgodnie z opracowaną strategią promocji gminy.
3. Tworzenie warunków dla wzmacniania tożsamości oraz upowszechniania dorobku kultury na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.

Działanie 4: Poprawa estetyki przestrzeni publicznej w gminie.

Zadania:

1. Urządzenie nowych terenów zieleni oraz utrzymywanie w dobrym stanie terenów zieleni już istniejących na terenie gminy.
2. Stworzenie iluminacji najbardziej atrakcyjnych/reprezentacyjnych obiektów na terenie gminy.
3. Organizowanie konkursów na najbardziej atrakcyjne miejsca/obiekty w przestrzeni publicznej.
4. Rewitalizacja parków podworskich na terenie gminy.
5. Rewitalizacja alei drzew przy drogach śródpolnych.
6. Utworzenie parku rozrywki historycznej.

Cel 2: Zwiększenie potencjału gospodarczego gminy.

Działanie 1: Stworzenie dogodnych warunków do pozyskania inwestorów.

Zadania:

1. Stworzenie spójnej i całościowej oferty inwestycyjnej gminy, obejmującej m.in.: lokalizację terenów inwestycyjnych, stawki podatków i opłat lokalnych.
2. Uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wszystkich miejscowości gminy.

Działanie 2: Intensyfikacja współpracy gospodarczej z Niemcami.

Zadania:

1. Pomoc w wyszukiwaniu partnerów ze strony niemieckiej do pozyskiwania środków unijnych.
2. Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w poszukiwaniu nowych rynków zbytu i odbiorców usług/towarów po stronie niemieckiej.

Działanie 3: Rozwój agroturystyki.

Zadania:

1. Promowanie agroturystyki jako sposobu na własną przedsiębiorczość wśród rolników podczas wydarzeń organizowanych w gminie.
2. Powiązanie oferty agroturystycznej z systemem promocji gminy.

Cel 3: Poprawa jakości życia mieszkańców gminy.

Działanie 1: Bezpieczeństwo publiczne

Zadania:

1. Przebudowa urządzeń melioracji wodnych na terenie gminy.
2. Budowa systemu monitoringu na terenie gminy.
3. Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy.
4. Analiza lokalizacji i budowa progów zwalniających.
5. Budowa lub modernizacja dróg, w tym dróg lokalnych.

Działanie 2: Budownictwo.

Zadania:

1. Modernizacja budynków gminnych i budowa obiektów oraz mieszkań komunalnych.
2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej.
3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków lub systemów kanalizacji zbiorczej z lokalnymi oczyszczalniami ścieków
4. Remont lub modernizacja budynków przeznaczonych na potrzeby oświaty na terenie gminy.

Działanie 3: Infrastruktura lokalna

Zadania:

1. Budowa chodników oraz parkingów na terenie gminy.
2. Dopuszczenie placów zabaw.
3. Dopuszczenie świetlic wiejskich.

2. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEJ STRATEGII

Ocena wdrożenia poprzednio realizowanej strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy Cedynia na lata 2018-2023. W jej ramach zostały wskazane trudności w realizacji wyznaczonych działań, osiągnięcia oraz przedsięwzięcia, których nie udało się podjąć podczas wdrażania strategii.

Trudności we wdrażaniu strategii

Trudności, na jakie napotkano podczas wdrażania strategii, to w szczególności:

- brak przepływu informacji pomiędzy instytucjami,
- długi termin w pozyskiwaniu danych.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach strategii

Strategia została opracowana w oparciu o sporządzoną diagnozę i dostosowana do zmieniającej się sytuacji społecznej:

- dobrze przygotowana kadra służb społecznych,
- stabilne środki finansowe na podstawowe potrzeby osób korzystających z pomocy OPS-u.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować:

- brak pełnych danych o rzeczywistej liczbie i skali potrzeb osób niepełnosprawnych (w szczególności osób starszych),
- niedostateczne zaangażowanie społeczności lokalnej w działania pomocowe.

Przedsięwzięcia, które należałoby podjąć w nowym okresie programowania:

- wdrażanie rozwiązań i modeli wsparcia odpowiadających standardom unijnym,
- kampanie edukacyjne z wykorzystaniem lokalnych zasobów.

Zrealizowane programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych:

- Aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych w gminie Cedynia. Beneficjentami były osoby długotrwale bezrobotne, a korzystające z pomocy OPS-u. Celem powyższego programu było zaktywizowanie ww. osób do podjęcia pracy i ich usamodzielnienie.

Ogólna ocena realizacji założeń strategii

Zespół dokonujący oceny realizacji założeń poprzedniej strategii, uwzględniając osiągnięcia, ograniczenia, zachodzące lokalnie zmiany w zakresie problemów społecznych, mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, tak że ocena: 1 – oznacza, że osiągnięto zaawansowane przygotowanie do wdrożenia założeń strategii; 2 – oznacza, że rozpoczęto wdrażanie założeń strategii; 3 – oznacza, że częściowo wdrożono przyjęte założenia strategii; 4 – oznacza, że osiągnięto

zaawansowany stopień wdrożenia założeń strategii; 5 – oznacza, że w pełni i skutecznie wdrożono założenia strategii, zaproponował ogólną ocenę realizacji strategii na poziomie 3. Uzasadniając przyjętą ocenę podkreślono, że pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych. Realizacja zadań postawionych przed OPS-em zarówno na poziomie lokalnym, jaki i rodziny czy jednostki wymaga ciągłego diagnozowania problemów. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

1. POWIERZCHNIA I POŁOŻENIE GMINY

Gmina Cedynia jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim i jest najdalej na zachód wysuniętą gminą Polski. Zajmuje powierzchnię 181 km² i jest jedną z dziewięciu powiatowych jednostek terytorialnych. Gmina Cedynia graniczy od północnego wschodu z gminą Chojna, od wschodu z gminą Moryń, od południowego wschodu z gminą Mieszkowice, zaś od zachodu i południowego zachodu granicę gminy wyznacza granica państwowa z Niemcami.

W skład gminy wchodzi miasto Cedynia oraz 14 sołectw: Bielek, Czachów, Golice, Lubiechów Dolny, Lubiechów Górny, Łukowice, Orzechów, Osinów Dolny, Piasek, Radostów, Siekierki, Stara Rudnica, Stary Kostrzynek, Żelichów i 6 wsi: Barcie, Markocin, Niesułów, Parchnica, Piasecznik, Trzypole. Najliczniej zamieszkiwanymi miejscowościami gminy, poza Cedynią (1 587 osób), są: Piasek (458 osób) i Lubiechów Górny (227 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy sołectwo Stary Kostrzynek (95 osób) oraz wieś Piasecznik (2 osoby) i Trzypole (2 osoby).

Pod względem fizycznogeograficznym obszar gminy leży na Pobrzeżu Południowobałtyckim, w obrębie makroregionu Pobrzeża Szczecińskiego i mezoregionu Doliny Dolnej Odry. Charakterystyczne dla lokalnego krajobrazu są liczne wzgórza morenowe, strome skarpy doliny Odrzańskiej oraz wysoki stopień lesistości.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Cedynia pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów gminy, czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić ją bardziej przyjazną dla mieszkańców.

Na wstępie przedstawiciele środowiska lokalnego poproszono o wskazanie największych atutów gminy. Wypełniający ankietę najczęściej wymieniali atrakcyjne położenie geograficzne w strefie nadgranicznej oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe (Cedyński Park Krajobrazowy, dolina Odry i Wzgórza Cedyńskie). Uzupełnieniem malowniczej przyrody są – wymieniane jako kolejne zalety – bogata historia i potencjał turystyczny, czyste środowisko

naturalne oraz dziedzictwo kulturowe gminy. Duże znaczenie badani przywiązywali również do niskiego poziomu bezrobocia związanego z bliskością niemieckiego rynku pracy.

Wśród wypowiedzi mieszkańców na temat czynników, które w największym stopniu ograniczają możliwości rozwojowe gminy, najczęściej wymieniano niedostateczną opiekę medyczną (brak lekarzy specjalistów i dostępu do rehabilitacji), a także położenie z dala od głównych szlaków komunikacyjnych i niedostatecznie rozwinięty transport publiczny. Za równie istotną kwestię ankietowani uznali deficyt miejsc pracy na lokalnym rynku i występujące zjawisko tzw. pracy „na czarno”. Według badanych dużym problemem jest również brak mieszkań komunalnych oraz terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby gminę uczynić bardziej przyjazną dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano konieczność zorganizowania transportu publicznego i poprawę komunikacji z większymi miastami oraz rozbudowę ośrodka zdrowia i zapewnienie mieszkańcom lepszej oferty usług medycznych. Wśród niezbędnych do realizacji działań wymieniano także stworzenie atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych. Do istotnych kwestii respondenci zaliczyli również działania w zakresie poprawy infrastruktury gminnej. W tym kontekście wymieniono remont wieży widokowej, modernizację szkoły w Cedyni, budowę żłobka, wytyczanie ścieżek rowerowych, doświetlenie ulic oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego. Wspomniano także o konieczności tworzenia miejsc pracy na lokalnym rynku, modernizacji basenu oraz podejmowania działań mających na celu poprawę estetyki gminy.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2016 r. gmina Cedynia miała 4 350 mieszkańców, w tym 2 173 kobiety, które stanowiły 49,95% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 24 osoby na km². W latach 2014-2016 zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i liczba osób w wieku produkcyjnym z roku na rok zmniejszała się, systematycznie rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	838	810	787
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 899	2 850	2 849
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	668	702	714
ogółem	4 405	4 362	4 350

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Cedynia przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba urodzeń	43	28	31
liczba zgonów	56	49	51
przyrost naturalny	-13	-21	-20

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W analizowanym okresie zarówno liczba urodzeń w gminie Cedynia, jak i liczba zgonów ulegały wahaniom. Określany na podstawie przytoczonych danych przyrost naturalny był stale ujemny (-13 w 2014 r., -21 w 2015 r. i -20 w 2016 r.).

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
zameldowania spoza gminy	73	79	68
w tym z zagranicy	–	–	–
wymeldowania poza gminę	67	39	60
w tym za granicę	1	2	1
saldo migracji ogółem	6	40	8

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny. W analizowanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym, w niewielkim zaś stopniu w ruchu zagranicznym. Saldo migracji było stale dodatnie i ulegało znacznym wahaniom (6 w 2014 r., 40 w 2015 r., 8 w 2016 r.).

Z analizy danych statystycznych dotyczących sytuacji demograficznej gminy wynika, że udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w latach 2014-2016 systematycznie wzrastał; wynosił on odpowiednio: 15,16%, 16,09% i 16,41%. Mając na

uwadze wydłużający się średni okres życia, odnotowana tendencja w strukturze demograficznej gminy jest niekorzystna i stanowi poważne wyzwanie dla służb i instytucji realizujących założenia polityki społecznej. Sytuacja ta wymaga ukierunkowania działań pomocowych w większym stopniu na potrzeby ludzi starszych, aby udzielać im odpowiedniego do potrzeb wsparcia – materialnego bądź rzeczowego, ale także zapewnić dostęp do usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz zorganizować różnorodne formy aktywizacji ruchowej, towarzyskiej i kulturalnej.

Tendencja starzenia się społeczeństwa wymusza zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale też jest istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA

Poziom infrastruktury w gminie Cedynia jest zróżnicowany. Bardzo dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa, zaopatrująca w wodę wszystkich mieszkańców. W 2016 r. długość tej sieci wynosiła 60,6 km. Źródłem zaopatrzenia gminy Cedynia w wodę są ujęcia wód podziemnych zlokalizowane w miejscowościach: Cedynia, Osinów Dolny, Orzechów, Lubiechów Górny, Bielinek, Piasek, Golice i Żelichów. Wodociąg w Cedyni oraz Radostowie zarządzany jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Cedyni, pozostałe systemy wodociągowe zarządzane są przez Wodociągi Zachodniopomorskie Spółka z o.o. z siedzibą w Goleniowie. Dalszego rozwoju i nakładów inwestycyjnych wymaga sieć kanalizacyjna, której długość wynosi 15,8 km, a korzysta z niej nieco ponad 45% ludności gminy. W gminie funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu 2xBioblok WS 400, do której ścieki dostarcza się za pośrednictwem przepompowni zlokalizowanej w Cedyni. Gmina nie posiada dostępu do sieci gazowej.

Cedynia położona jest w odległości ok. 56 km od miasta powiatowego Gryfino, ok. 59 km od Myśliborza i ok. 56 km od Kostrzyna nad Odrą (powiat gorzowski, województwo lubuskie). Od Szczecina (siedziby władz województwa zachodniopomorskiego) gminę dzieli dystans ok. 77 km, a od Berlina – stolicy Niemiec – ok. 85 km. Sieć dróg na terenie gminy stanowią drogi wojewódzkie DW 124, DW 125, DW 126 oraz drogi powiatowe i gminne. Długość dróg publicznych w gminie wynosi ogółem 111,29 km (w tym ok. 2,47 km dróg gminnych).

Usługi komunikacyjne na terenie gminy Cedynia świadczą: Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gryficach Sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Myśliborzu Sp. z o.o.

Obszar gminy położony jest w międzynarodowym korytarzu żeglugowym doliny Odry, połączonym z drogami wodnymi Europy Zachodniej poprzez kanał Odra-Havela oraz na terenie Polski, za pośrednictwem Odry i dalej Warty.

Przez teren gminy nie przebiega linia kolejowa. Najbliższa stacja kolejowa zlokalizowana jest w Chojnie.

Dane szczegółowe na temat infrastruktury technicznej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2016 r.

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	60,60
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	4 350
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	15,8
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	1 973
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	b.d.
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	0
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	0
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie (w km)	111,29
w tym długość dróg gminnych (w km)	2,47

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Uzupełniając dane odnoszące się do infrastruktury technicznej, warto przedstawić informacje na temat najważniejszych inwestycji, jakie zrealizowano w gminie w ostatnich latach. Inwestycje te, poza sferą techniczną, obejmowały obszar sportu i rekreacji.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w latach 2014-2016:

- rozbudowa garażu OSP w Cedyni,
- przebudowa dróg gminnych,
- doposażenie placów zabaw w miejscowościach Lubiechów Górny, Parchnica, Piasek, Siekierki, Stara Rudnica, Żelichów,
- budowa parkingu przy budynku ośrodka zdrowia w Cedyni,

- montaż hybrydowych lamp ulicznych – 27 punktów w miejscowościach: Cedynia, Czachów, Lubiechów Górny, Łukowice, Piasek.

5. GOSPODARKA

Gmina Cedynia ma charakter rolniczo-leśny. Użytki rolne zajmują ponad 83 km², tj. 46% powierzchni gminy, natomiast ok. 75 km², tj. 42% ogółu obszaru gminy stanowią lasy oraz grunty leśne. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)	18 061
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	8 396
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	7 535
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	2 130

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Na terenie gminy Cedynia przeważają gleby średniej i dobrej jakości zaliczane do klas bonitacyjnych IVa i IVb oraz IIIa i IIIb, głównie mady i piaski rzeczne występujące w dolinie Odry, w mniejszym stopniu gleby wytworzone z piasków luźnych i słabogliniastych, a także gleby brunatne wytworzone z glin zwałowych oraz piasków nadgliniastych.

Teren gminy jest zasobny w kruszywa naturalne – złoża piasku i żwiru, eksploatowane w dwóch kopalniach zlokalizowanych w Bielinku i Golicach.

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy w latach 2014-2016 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej w gminie wg rejestru REGON w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba podmiotów w sektorze publicznym	15	16	14
liczba podmiotów w sektorze prywatnym	448	467	453
liczba podmiotów ogółem	463	486	468

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 7. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba podmiotów gospodarczych w ewidencji gminnej (wg stanu na koniec roku)	350	370	444

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W latach 2014-2016 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie systematycznie rosła. Większość z nich działała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Według danych statystycznych GUS-u najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw pojazdów samochodowych. Kolejnymi sferami widocznie wyróżniającymi się były budownictwo, pozostała działalność usługowa, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, a także rolnictwo i działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat mieszkań w gminie Cedynia, liczby izb mieszkalnych i powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2014-2016. W tabeli wyodrębniono również dane na temat mieszkań komunalnych i socjalnych.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba mieszkań w gminie ogółem	1 392	1 396	1 400
liczba izb mieszkalnych	5 681	5 703	5 719
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	109 448	110 064	110 405
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	78,63	78,84	78,86
liczba mieszkań komunalnych	178	174	166
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	9 774	9 095	8 850
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	54,91	52,27	53,32
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	110	111	108
przeciętna pow. użytkowa mieszkania komunalnego na 1 osobę (w m ²)	88,85	81,94	81,95
liczba mieszkań socjalnych	8	9	9
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	161,91	176,52	176,52
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	20,24	19,61	19,61
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	7	8	8
przeciętna pow. użytkowa mieszkania socjalnego na 1 osobę (w m ²)	23,13	22,07	22,07
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania	5	4	2
łączna powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m ²)	579	530	90

Dane Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W latach 2014-2016 ogólna liczba mieszkań w gminie ulegała niewielkiemu wzrostowi (od 1 392 w 2014 r. do 1 400 w 2016 r.), podobnie rosła liczba izb mieszkalnych (od 5 681 w 2014 r. do 5 719 w 2016 r.) oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (od 109 448 m² w 2014 r. do 110 405 m² w 2016 r.), a także przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania (od 78,63 m² w 2014 r. do 78,86 m² w 2016 r.).

W analizowanym okresie liczba mieszkań komunalnych będących w zasobach mieszkaniowych gminy z roku na rok malała (ze 178 w 2014 r. do 166 w 2016 r.), podobnie zmniejszała się łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (z 9 774 m² w 2014 r. do 8 850 m² w 2016 r.). Wahala się natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania komunalnego (54,91 m² w 2014 r., 52,27 m² w 2015 r., 53,32 m² w 2016 r.) oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego przypadająca na jedną osobę (88,85 m² w 2014 r., 81,94 m² w 2015 r., 81,95 m² w 2016 r.).

W latach 2014-2016 liczba mieszkań socjalnych będących w zasobach mieszkaniowych gminy utrzymywała się na podobnym poziomie (8 w 2014 r. i po 9 w latach 2015-2016), podobnie łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (161,91 m² w 2014 r. i po 176,52 m² w latach 2015-2016) oraz przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania socjalnego (20,24 m² w 2014 r. i po 19,61 m² w latach 2015-2016) i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania socjalnego przypadająca na jedną osobę (23,13 m² w 2014 r. i po 22,07 m² w latach 2015-2016).

W analizowanym okresie oddano w gminie do użytkowania w sumie 11 nowych budynków niemieszkalnych (5 w 2014 r., 4 w 2015 r. i 2 w 2016 r.) o łącznej powierzchni użytkowej odpowiednio: 579 m², 530 m² i 90 m².

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W Cedyni tej formy pomocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	41	38	27
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	41	38	27
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	83 043	72 895	46 228

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W 2014 r. decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy 41 rodzinom (na kwotę 83 043 zł), rok później 38 rodzinom (na kwotę 72 895 zł), a w ostatnim roku analizy 27 rodzin otrzymało taki dodatek (na kwotę 46 228 zł). Ponadto w analizowanym okresie OPS

wypłacał dodatki energetyczne. Z tej formy wsparcia skorzystały w 2014 r. 2 rodziny (na kwotę 186 zł), w 2015 r. 1 rodzina (na kwotę 155 zł) i także 1 rodzina w 2016 r. (na kwotę 171 zł).

7. EDUKACJA I KULTURA

7.1. OŚWIATA I OPIEKA NAD DZIEĆMI

W roku szkolnym 2015/2016 w gminie Cedynia funkcjonowały następujące placówki wychowania przedszkolnego i oświatowe:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cedyni (Szkoła Podstawowa im. Bohaterów I Armii Wojska Polskiego, Gimnazjum im. Mieszka I, Przedszkole Miejskie, Punkt Przedszkolny) – ul. Mieszka I 21, 74-520 Cedynia,
- Szkoła Podstawowa im. Leśników Polskich w Piasku (Szkoła Podstawowa, Punkt Przedszkolny) – Piasek 63b, 74-520 Cedynia.

Szczegółowe dane na temat liczby dzieci i uczniów uczęszczających do ww. placówek oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

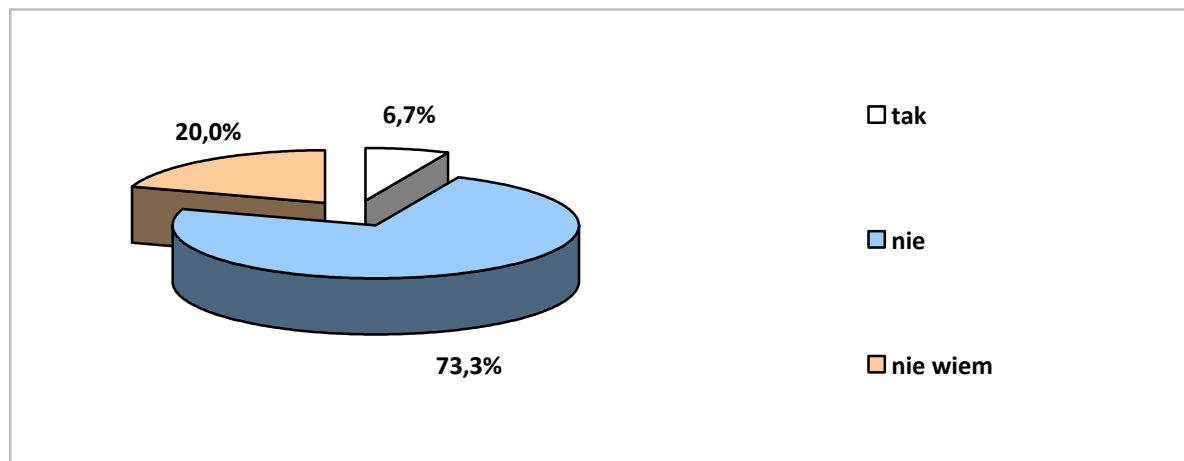
Tabela 10. Placówki wychowania przedszkolnego i oświatowe w gminie w roku szkolnym 2015/2016

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	3	116	9
w tym przedszkola	1	70	6
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	2	46	3
szkoły podstawowe	2	281	55
szkoły gimnazjalne	1	108	19

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Dane pozyskane z badania ankietowego pozwoliły poznać opinie mieszkańców gminy na temat zaspokajania potrzeb w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej, jakości oferty edukacyjnej szkół oraz atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w gminie, a także istniejących deficytów w tych obszarach. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące oferty opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy.

Wykres 1. Czy oferta opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

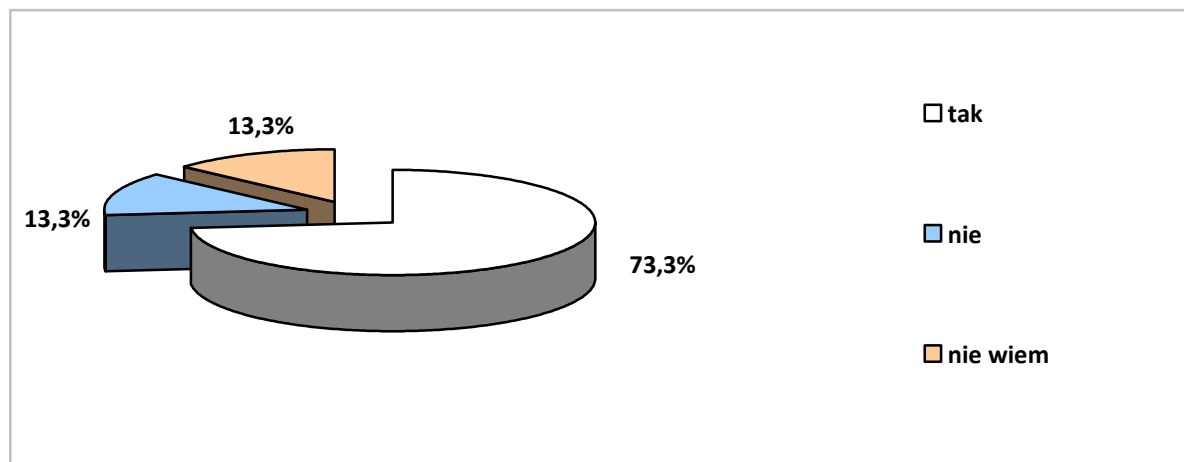

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oferta opieki nad dziećmi do lat 3 została oceniona negatywnie. Według 73,3% ankietowanych potrzeby mieszkańców w tym zakresie nie są zaspokajane. Tylko 6,7% respondentów wyraziło odmienną opinię. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miało 20% pytanych.

Pozytywnie oceniono natomiast ofertę opieki przedszkolnej w gminie. Ponad 73% badanych stwierdziło, że potrzeby mieszkańców w tym obszarze są zaspokajane. Przeciwnego zdania było 13,3% ankietowanych. Taki sam odsetek respondentów nie przedstawił opinii w tej sprawie.

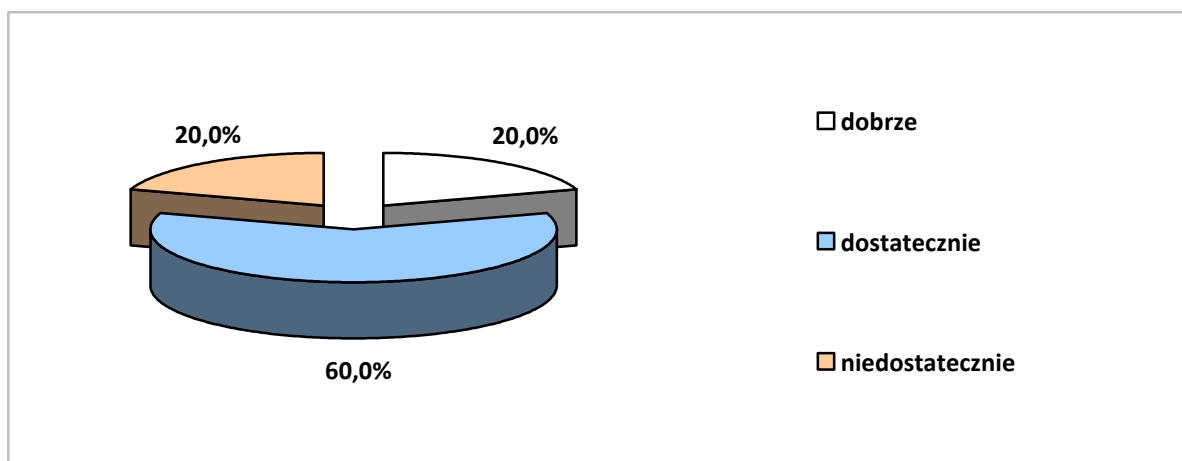
Wykres 2. Czy oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Kolejny wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące jakości oferty edukacyjnej szkół w gminie.

Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Większość ankietowanych (60,0%) uznała ofertę edukacyjną szkół w gminie za dostateczną, a kolejne 20% respondentów określiło ją jako dobrą. Jednocześnie 20% badanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o deficyty w zakresie placówek oświatowych, kół zainteresowań lub zajęć dydaktycznych czy wychowawczych, uczestnicy badania wskazywali przede wszystkim żłobki, zajęcia pozalekcyjne (plastyczne, sportowe), zajęcia dydaktyczne, a także szkoły ponadgimnazjalne.

7.2. ŻYCIE KULTURALNE W GMINIE

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu, który zajmuje się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez miejsko-gminnych, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. Ponadto placówka stwarza warunki dla rozwoju artystycznych umiejętności mieszkańców, pogłębiania wiedzy oraz propagowania polskich zwyczajów, jak również sprawuje opiekę nad społecznym ruchem kulturalnym na terenie gminy.

W strukturach Cedyńskiego Ośrodka Kultury i Sportu działa Muzeum Regionalne w Cedyni. Placówka zajmuje się promowaniem historii bitwy pod Cedynią oraz upowszechnianiem wiedzy o regionie i ochroną lokalnego dziedzictwa kulturowego. Zbiory muzeum pochodzą głównie z wykopalisk archeologicznych prowadzonych na cedyńskim grodzisku i podgrodziu, cmentarzysku oraz w okolicach Cedyni. Ekspozycje z zakresu paleontologii, archeologii i historii wojskowości można oglądać w ramach stałej wystawy muzealnej „Z dziejów Cedyni i okolic”.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest Biblioteka Miejska w Cedyni. Główną funkcją placówki jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej. Biblioteka inicjuje także przedsięwzięcia służące promocji kultury, książki i czytelnictwa, organizuje cykliczne zajęcia z dziećmi oraz lekcje biblioteczne, a także uczestniczy w kampanii „Cała Polska Czyta Dzieciom”.

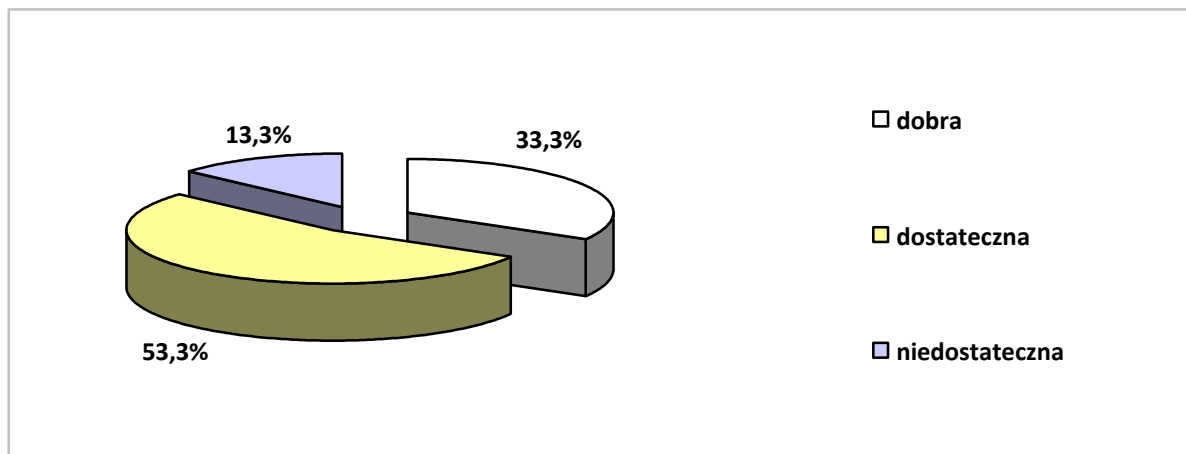
Na terenie gminy corocznie organizowane są imprezy okolicznościowe, m.in.: Festiwal Ce-dynia na okrągło – święto dyni, obchody Rocznicy Forsowania Odry Stare Łysogórki – Gozdowice, Cedyńska Noc Muzeów, Dzień Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, Dni Cedyni, Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego, Międzynarodowy Dzień Ziemi, Międzynarodowy dzień ochrony zabytków – Akcja „Dbamy o zabytki”, Europejskie Dni Dziedzictwa – spacer wiejski wokół Siekierok oraz dożynki, festyny wiejskie, jarmarki (cysterski, wielkanocny, bożonarodzeniowy), Wigilia miejska, Dzień Seniora, Mały Konkurs Recytatorski, obchody Dnia Niepodległości, a także spotkania mikołajkowe dla najmłodszych mieszkańców gminy.

Na obszarze gminy działa 13 świetlic wiejskich zlokalizowanych w miejscowościach: Piasek, Bielinek, Czachów, Golice, Orzechów, Radostów, Żelichów, Łukowice, Lubiechów Górny, Lubiechów Dolny, Stary Kostrzynek, Stara Rudnica oraz Siekierki, a także 2 świetlice środowiskowe w Cedyni. Ich działalność ma na celu integrację środowiska lokalnego, inicjowanie aktywności mieszkańców działających na rzecz miasta i wsi oraz propagowanie działalności kulturalno-oświatowej i sportowej. Świetlice prowadzą zajęcia zorganizowane dla dzieci i młodzieży, przygotowują imprezy okolicznościowe i sportowe, są także miejscem spotkań i zebrań.

W gminie ukazuje się też bezpłatny Biuletyn Informacyjny Miasta i Gminy Cedynia – „Cedynia na okrągło”.

Na pytanie dotyczące atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej 53,3% badanych odpowiedziało, że jest ona dostateczna, a jedna trzecia respondentów przyznała, że jest dobra. Według 13,3% ankietowanych jest ona niedostateczna. Rozkład odpowiedzi na temat oferty kulturalnej w gminie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wskazując placówki kulturalne lub formy zajęć artystycznych, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest utrudniony, ankietowani wymieniali kino, salę widowiskową, pracownie artystyczne rozwijające uzdolnienia, koła zainteresowań, zajęcia teatralne oraz świetlice i teatr.

8. OCHRONA ZDROWIA

Zadania służby zdrowia w gminie Cedynia realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c. w Cedyni, zapewniający m.in. podstawową opiekę zdrowotną, opiekę lekarza rodzinnego, poradnię pediatryczną, poradnię medycyny sportowej, opiekę położnej i pielęgniarską. Prowadzona jest także prywatna praktyka stomatologiczna. Gmina charakteryzuje się niewystarczającym dostępem do usług medycznych, szczególnie specjalistycznych. W przypadku specjalistycznych porad lub zabiegów mieszkańcy muszą korzystać z usług medycznych w większych ośrodkach: Gryfino, Chojna lub Dębno.

Wykaz zakładów opieki zdrowotnej w gminie Cedynia w 2016 r.

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c., ul. Czciwora 28, 74-520 Cedynia,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Centromed” Filia – Gabinet stomatologiczny, ul. Czciwora 28, 74-520 Cedynia.

Zapotrzebowanie mieszkańców gminy na środki farmaceutyczne zapewniają:

- Apteka „Przyjazna”, ul. Kościuszki 4, 74-520 Cedynia,
- Apteka Dbam o Zdrowie „Pod Miłorzębem”, ul. Staromiejska 14A, 74-520 Cedynia,
- Apteka Aphoteke „Ginko”, Osinów Dolny 4B, 74-52 Cedynia,
- Apteka Aphoteke „Corax”, Osinów Dolny 36A, 74-52 Cedynia,
- Apteka „Przy Moście”, Osinów Dolny 50, 74-52 Cedynia,

- Punkt Apteczny Aphoteke „Eskulap”, Osinów Dolny 50, 74-520 Cedynia.

Dane na temat zakładów opieki zdrowotnej i aptek w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2016 r.

typ placówki	liczba placówek
zakłady opieki zdrowotnej ogółem	2
w tym niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	2
prywatne praktyki lekarskie	0
apteki i punkty apteczne – łącznie	6

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Najbliższe szpitale, to Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Gryfinie i szpital w Dębnie. Funkcjonują w nich następujące oddziały: izba przyjęć, wewnętrzny, chirurgiczny, ginekologiczno-położniczy, neonatologiczny oraz medycyny paliatywnej. W placówkach tych działają także poradnie specjalistyczne: chirurgiczna, ortopedyczna, urologiczna i ginekologiczno-położnicza.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu jednostek ochrony zdrowia. W poniższych tabelach przedstawiono, jako reprezentatywne dla gminy, dane za 2016 r. uzyskane z NZOZ Hipokrates s.c. w Cedyni.

Tabela 12. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2016 roku

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
niedokrwistość	56
choroby tarczycy	3
cukrzyca	2
niedożywienie	30
otyłość	155
zaburzenia odżywiania	20
upośledzenie umysłowe	11
padaczka	5
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	44
choroba nadciśnieniowa	6
alergia – dychawica oskrzelowa	42
alergia pokarmowa	50
alergia skórna	78
zniekształcenie kręgosłupa	41
choroby układu moczowego	17
wady rozwojowe układu nerwowego	3
wady rozwojowe układu krążenia	13

wady rozwojowe narządów płciowych	4
wady rozwojowe – aberracje chromosomowe	2
zaburzenia rozwoju fizycznego	14
zaburzenia rozwoju psychomotorycznego	7
trwałe uszkodzenia narządu ruchu	1

Dane: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c. w Cedyni.

Tabela 13. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2016 roku

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica		1
nowotwory		38
choroby tarczycy		62
cukrzyca		182
niedokrwistość		106
choroby obwodowego układu nerwowego		110
choroby układu krążenia		823
w tym	przewlekła choroba reumatyczna	36
	choroba nadciśnieniowa	480
	choroby naczyń mózgowych	122
	niedokrwienne choroba serca (w tym przebyty zawał serca)	123
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa		149
przewlekłe choroby układu trawiennego		265
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej		213
pacjenci z innymi schorzeniami wymagający opieki czynnej		95

Dane: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c. w Cedyni.

W 2016 r. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Hipokrates s.c. w Cedyni objęto opieką ogółem 1 017 dzieci i młodzieży oraz 3 183 pacjentów w wieku 19 lat i więcej. W analizowanym roku u największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono otyłość (155 osób), alergię skórą (78 osób), niedokrwistość (56 osób) oraz alergię pokarmową (50 osób). Dorośli z kolei najczęściej zmagali się z chorobami układu krążenia (823 osoby), przewlekłymi chorobami układu trawiennego (265 osób), chorobami układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (213 osób) oraz cukrzycą (182 osoby).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

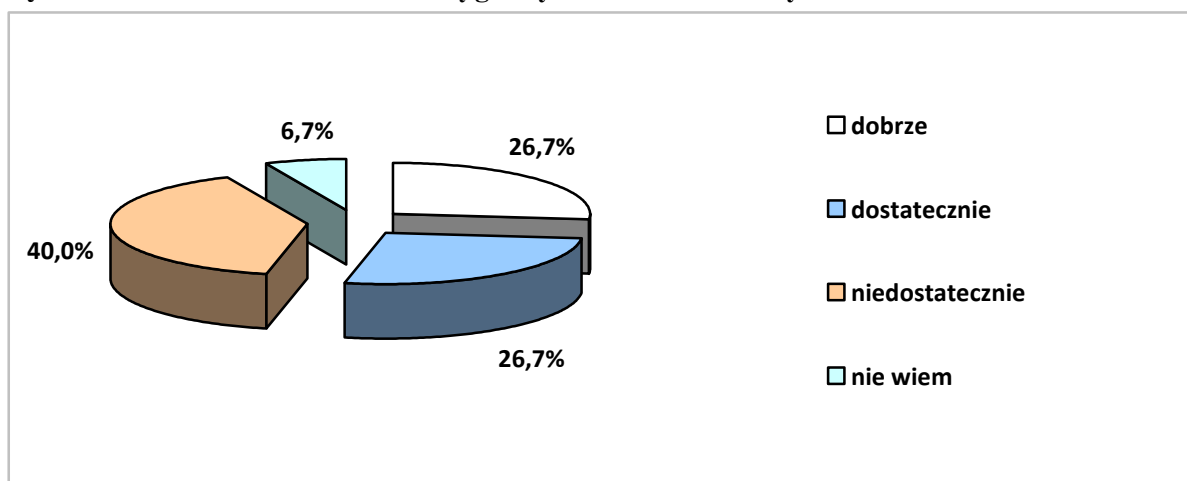
Tabela 14. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2016 roku

forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego (dzieci do lat 3)	312
wizyty patronażowe pielęgniarek i położnych (dzieci do 1. roku życia)	48
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	361
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	361

Dane: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates” s.c. w Cedyni.

W 2016 r. poradami profilaktycznymi lekarza rodzinnego zostało objętych 312 dzieci do lat 3, natomiast pielęgniarki i położne zrealizowały 48 wizyt patronażowych u dzieci do 1. roku życia. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto 361 dzieci i młodzieży i tyle samo osób zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Cedynia dwa pytania pozwalające uzyskać opinie na temat jakości oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie oraz działań, jakie należałoby podjąć dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w obszarze ochrony zdrowia. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem 26,7% badanych oferta gminy w zakresie ochrony zdrowia jest dobra i taki sam odsetek respondentów odpowiedział, że jest ona dostateczna. Jednocześnie 40% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Opinią w tej sprawie nie przedstawiło 6,7% pytanych.

Uczestnicy badania wypowiedzieli się także w kwestii działań, jakie należałoby podjąć dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. Najczęściej

postulowano zatrudnienie lekarzy specjalistów, rozbudowę ośrodka zdrowia, stworzenie laboratorium analitycznego i zakup specjalistycznego sprzętu diagnostycznego, zwiększenie liczby etatów lekarzy podstawowej opieki medycznej, a także przeprowadzanie corocznych, kompleksowych i bezpłatnych badań profilaktycznych oraz ułatwienie dostępu do świadczeń rehabilitacyjnych i masaży.

9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Na bazę służącą upowszechnianiu sportu i rekreacji w gminie Cedynia składają się następujące obiekty: kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” (boisko do koszykówki i siatkówki, kort tenisowy oraz boisko do piłki nożnej), 2 sale sportowe przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym, kompleks sportowo-rekreacyjny (kąpielisko, pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej z szatniami i trybunami, amfiteatr oraz pole namiotowe) – obiekt zarządzany przez Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu, a także boiska trawiaste do gry w piłkę nożną w sołectwach.

Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również działające na jej terenie kluby sportowe. Należą do nich:

- Uczniowski Klub Sportowy Czycibor Cedynia – Plac Wolności 1, 74-520 Cedynia,
- Cedyński Klub Rowerowy – Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia,
- Sportowy Klub Jeździecki Maneż-Żelichów – Żelichów 25, 74-520 Cedynia.

Gmina Cedynia leży w dolinie Odry, obejmuje swoim obszarem najbardziej wysunięty na zachód fragment Pojezierza Myśliborskiego. Naturalne granice gminy wyznaczają – od zachodu rzeka Odra, a od północy Wzgórza Krzymowskie. Charakterystyczne dla lokalnego krajobrazu są liczne wzgórza morenowe osiągające wysokości przekraczające 100 m n.p.m., strome skarpy doliny Odrzańskiej oraz wydmowe równiny i pagórki. Wartym podkreślenia jest fakt znacznego przewyższenia szczytów wzgórz morenowych względem dna doliny Odry, która płynie na tym obszarze na wysokości nieznacznie tylko wyniesionej nad poziom morza.

Część obszaru gminy, tak zwane żuławy cedyńskie, znajduje się w nieznacznej depresji sięgającej 0,3 m n.p.m. Na jej terenie zlokalizowanych jest kilkanaście dużych jezior (jezioro Orzechów, jezioro Czachów, jezioro w pobliżu Golic), znaczna liczba małych zbiorników wodnych oraz kilka małych rzek i cieków wodnych. Obszar gminy charakteryzuje się wysokim stopniem zalesienia, około 75% jej powierzchni znajduje się na terenie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego, pozostałe 25% powierzchni leży w strefie jego otuliny.

Tereny leśne koncentrują się w obrębie dwóch dużych kompleksów leśnych – Lasów Krzymowskich i Puszczy Piaskowej oraz kompleksów leśnych położonych w południowej części gminy. Dla ochrony unikalnych i wyróżniających się elementów przyrodniczych oraz krajobrazowych doliny Odry i jej otoczenia w obszarze gminy Cedynia oraz gmin ościennych został utworzony Cedyński Park Krajobrazowy o powierzchni 30 850 ha. Na jego terenie znajduje się najdalej na zachód położony obszar Polski. Punkt ten znajduje się w nurcie rzeki Odry w odległości 200 metrów od kamienia pamiątkowego oznaczającego zachodni kraniec Rzeczypospolitej Polskiej.

W obszarze Parku ochroną prawną objęto tereny o dużej koncentracji walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i estetycznych o randze ponadregionalnej oraz ochronę unikatowej rzeźby terenów morenowych i wnętrza doliny Odry, a także licznych ostoi ptaków o znaczeniu europejskim. Ponadto na terenie gminy występuje szereg cennych pod względem przyrodniczym terenów, które objęto szczególną ochroną:

- obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – „Dolina Dolnej Odry” i „Ostoja Cedyńska” oraz specjalne obszary ochrony siedlisk Natura 2000 „Dolna Odra” i Wzgórza Krzymowskie,
- rezerваты przyrody – „Bielinek”, „Olszyna Źródliskowa” pod Lubiechowem Dolnym, „Dolina Świergotki” oraz „Wrzosowiska Cedyńskie im inż. Wiesława Czyżewskiego”,
- pomniki przyrody – dwa dęby szypułkowe, dwa cisy pospolite, lipa, Ostnicowa Skarpa, Ciepłolubna Wydma i 2 głązy,
- użytki ekologiczne – „Kostrzyneckie Rozlewisko” – najcenniejszy użytek ekologiczny Cedyńskiego Parku Krajobrazowego oraz Ostnice pod Rudnicą i Ostnice nad Kruszarnią,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – Źródliska koło Cedyni oraz Głęboki Jar.

Gmina Cedynia to miejsce o szczególnych walorach historycznych. Najczęściej odwiedzanym punktem jest Góra Czcibora (54,5 m n.p.m.), która symbolizuje miejsce słynnej zwycięskiej bitwy Mieszka I nad wojskami margrabiego saskiego Hodona w 972 r. Nazwa pochodzi od imienia Czcibora, brata Mieszka I, który w bitwie pod Cedynią dowodził jedną trzecią wojsk. W tysięczną rocznicę bitwy, w 1972 r., odsłonięto na niej 15-metrowy pomnik przedstawiający stylizowanego orła wzbijającego się do lotu. Na górę wiedzie 270 kamiennych schodów. Polana pod górą jest ulubionym miejscem piknikowym, gdzie corocznie w czerwcu odbywa się inscenizacja bitwy oraz pokazy dawnych rzemiosł z okazji Dni Cedyni.

Charakterystyczna dla tego terenu jest również mozaika u podnóża góry, przedstawiająca wyobrażenie bitwy pod Cedynią. Ze szczytu wzgórza roztacza się

imponująca panorama na dolinę Odry. Prawie 1 000 lat po pierwszym zwycięstwie polskiego oręża, w rejonie Cedyni miała miejsce kolejna operacja militarna przynosząca zapowiedź końca II wojny światowej. Bitwa o cedyńskie przedmoście w marcu i Forsowanie Odry w kwietniu 1945 r. były jednymi z najcięższych starć polskich żołnierzy w drodze do Berlina. Cedynia jest jednym z punktów szlaku pamięci: „Rejon Pamięci Narodowej Cedynia – Siekierki-Gozdowice”.

Do niewątpliwych atrakcji należy także wieża widokowa w Cedyni, zbudowana w 1895 r. jako pomnik dla uczczenia poległych w wojnach żołnierzy pochodzących z Cedyni. Położona na górującym nad okolicą wzgórzu, wznosi się na 14 m. W czasie walk w lutym 1945 r. wieża służyła Armii Czerwonej jako punkt obserwacyjny. Po 1956 r. została odremontowana i udostępniona do zwiedzania. Roztacza się z niej wyjątkowa panorama miasta i widok na Żuławy Cedyńskie. Także większość miejscowości gminnych zachowała historyczny układ zabudowy wykształcony jeszcze w okresie średniowiecza.

Miłośnicy techniki znajdą w gminie atrakcyjne obiekty, jak np. dawny most kolejowy w Siekierkach, pozostałości po kruszarni kamieni czy ruiny młynów na kanałach Młynnika i Trutwińca.

Okolice Cedyni to znakomite tereny dla wędkarzy i grzybiarzy. Gmina usytuowana wśród malowniczych dolin i wzgórz pokrytych lasami ma doskonałe warunki do uprawiania różnych form aktywnej turystyki – pieszej, rowerowej i konnej.

Przez teren gminy przebiegają również interesujące i zróżnicowane krajobrazowo szlaki turystyczne pieszo-rowerowe oraz ścieżki tematyczne:

Trasy nieoznakowane

- Europejski Szlak Cysterski – Cedynia – dawny klasztor cysterek,
- Szlak Cysterski południowy – Cedynia, Radostów, Siekierki, Stara Rudnica, Stary Kostrzynek, Osinów Dolny,
- Szlak Cysterski wschodni – Cedynia, Orzechów, Godków, Czartoryja, Narost, Golice, Cedynia,
- Szlak Nowomarchijski – Osinów Dolny, Cedynia, Radostów, Golice, wzdłuż Turwinki, Siekierki (stacja), Stare Łysogórki, Gozdowice (prom) – nawiązuje do historycznej krainy regionu, określanej jako zaodrzański obszar Brandenburgii,
- Szlak Krzyżacki – Cedynia, Golice, Orzechów, Czachów, Chojna – nawiązuje do okresu z lat 1402-1454, gdy Cedynia wraz z Nową Marchią należała do państwa Zakonu Krzyżackiego,

- Szlak Templariuszy – Cedynia, Lubiechów Górny – nawiązuje do legendarnego zakonu rycerskiego, który otrzymał w okolicy liczne nadania ziemskie,
- Szlak Joannitów – Golice, Cedynia – wiąże się z zakonem rycerskim – następcą zakonu templariuszy, który otrzymał w okolicy liczne nadania ziemskie,
- Szlak Pamięci Narodowej – Cedynia – Góra Czcibora, Siekierki – nawiązuje do historycznych wydarzeń bitwy z 972 i „forsowania Odry” z 1945 r.

Trasy oznakowane

- Szlak „Zielona Odra” (zielony) – Lubiechów Dolny, Cedynia, Osinów Dolny, Stara Rudnica, Siekierki – prowadzi ze Szczecina do Kostrzyna; wiedzie wzdłuż rzeki, pokazując naturalne obszary regionu,
- Szlak Nadodrzański (czerwony) – Stara Rudnica, Stary Kostrzynek, Osinów Dolny, Góra Czcibora, Cedynia, Lubiechów Dolny – prowadzi z Mieszkowic przez Chojnę i Gryfino pod Szczecin,
- Szlak Wzgórz Morenowych (niebieski) – Lubiechów Dolny, Bielinek, Piasek – prowadzi z Lubiechowa Dolnego do Mieszkowic,
- Szlak przez Rajską Dolinę (zielony) – rozpoczyna się we wsi Piasek i wiedzie przez gminę Chojna do Głazów Bliźniaków,
- Droga widokowa: Myślibórz, Golenice, Rów, Trzcínsko Zdrój, Chojna, Cedynia, Siekierki,
- Międzynarodowy szlak rowerowy Odra – Nysa.

O wartościach kulturowych gminy Cedynia decyduje historia poszczególnych miejscowości oraz zachowane zabytki, do których należą obiekty architektoniczne, a także stanowiska archeologiczne i zieleń komponowana:

- Cedynia – klasztor pocysterski, budynek Ratusza, założenie urbanistyczne centrum miasta, Kościół p.w. Narodzenia NMP, wieża widokowa z otoczeniem, cmentarz żydowski (kirkut), budynki o walorach zabytkowych – 75 obiektów, w większości budynki mieszkalne, a także obiekty takie jak budynek poczty czy zaporę na kanale przeciwpowodziowym;
- Bielinek – odbudowany neobarokowy Kościół filialny p.w. św. Barbary;
- Czachów – kościół p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej, ruiny pałacu, zespół folwarczny, park pałacowy;
- Golice – kościół filialny p.w. św. Jakuba Apostoła, zespół folwarczny z zabudową rozlokowaną wokół rozległego dziedzińca z zachowanym budynkiem dworu;
- Lubiechów Dolny – kościół filialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej;

- Lubiechów Górny – zachowany placowy układ wsi z dominującym zespołem folwarcznym, pałac (dwór) i park pałacowy, murowany z kamienia kościół filialny p.w. św. Józefa, z unikalną kopułą wieży, ceglana wieża ciśnień z przełomu XIX i XX w;
- Łukowice – odbudowany kościół p.w. Miłosierdzia Bożego, budynek dawnej kuźni;
- Orzechów – kościół filialny p.w. św. Jana otoczony kamiennym murem, pozostałości dawnego folwarku, resztki parku dworskiego;
- Osinów Dolny – murowany kościół gotycki p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego, pomnik Matek Polek czekających na powrót Synów z Wojny;
- Piasek – kościół filialny p.w. Matki Boskiej Królowej Polski, położony przy głównej drodze nad kanałem Odry, dawny dwór – pozostałość dawnego założenia folwarcznego;
- Radostów – dawna wieś rycerska, zespół dawnego folwarku, pozostałości rozległego parku dworskiego;
- Siekierki – kościół parafialny p.w. Nadodrzańskiej Matki Bożej Królowej Pokoju – nowo powstałe sanktuarium maryjne, wzniesione na stoku doliny;
- Stara Rudnica – kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, zaadaptowany na kościół katolicki z dawnego Kościoła Staroluterańskiego;
- Stary Kostrzynek – kościół filialny p.w. Miłosierdzia Bożego odbudowany po zniszczeniach z czasów II wojny światowej;
- Żelichów – kościół filialny p.w. NMP Królowej Polski, otoczony kamiennym murem, zespół folwarczy, z którego zachował się budynek odrestaurowanego obecnie dworu oraz część zabudowy gospodarczej.

Ponadto na całym obszarze gminy Cedynia znajduje się 229 stanowisk archeologicznych pochodzących z epoki kamienia (neolit), epoki brązu, okresu rzymskiego, okresu starożytnego, okresu wczesnośredniowiecznego i okresu średniowiecznego.

Na terenie gminy funkcjonuje 7 obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania. Ich dane adresowe zawiera poniższa tabela.

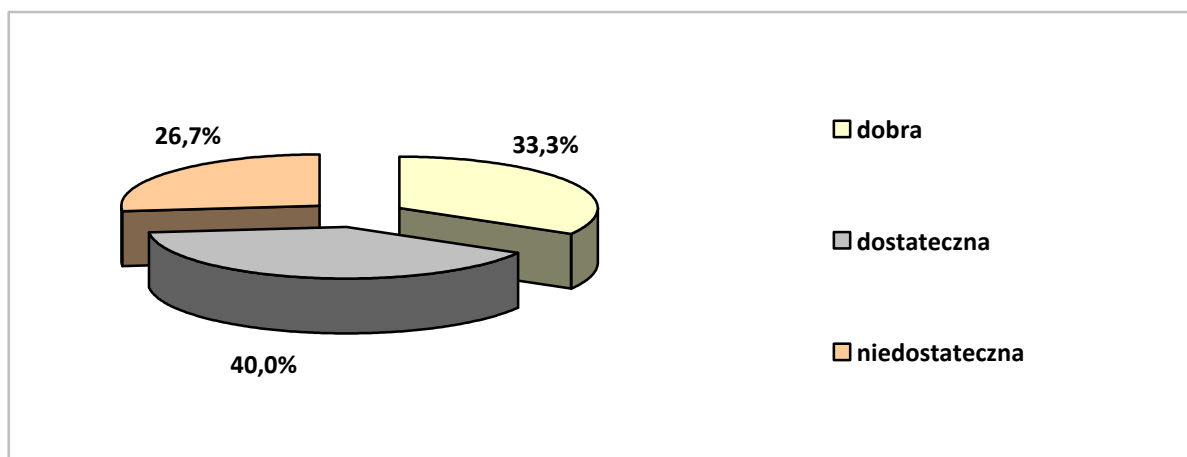
Tabela 15. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w gminie w 2016 r.

lp.	nazwa obiektu	adres
1.	Hotel Klasztor Cedynia (50 miejsc noclegowych)	ul. Konopnickiej 10, 74-520 Cedynia
2.	Hotel Piast (30 miejsc noclegowych)	ul. Staromiejska 2, 74-520 Cedynia
3.	Hotel Margo (41 miejsc noclegowych)	ul. Czciwora 22, 74-520 Cedynia
4.	Pensjonat Myśliwski (40 miejsc noclegowych)	Żelichów 25, 74-520 Cedynia
5.	Ranczo w Dolinie (15 miejsc noclegowych)	Stara Rudnica 23, 74-520 Cedynia
6.	Dom Gościnny Pod Kasztanem (8 miejsc noclegowych)	Czachów 46, 74-520 Cedynia
7.	Agroturystyka Leśniczówka (14 miejsc noclegowych)	Piasek 22, 74-520 Cedynia

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym poproszono mieszkańców gminy Cedynia o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jaka jest wg Pani/Pana oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem 40,0% respondentów oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji jest dostateczna, a jedna trzecia badanych przyznała, że jest ona dobra. Jednocześnie 26,7% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Odpowiadając na pytanie o działania, przedsięwzięcia lub inwestycje dostosowujące ofertę w zakresie sportu i rekreacji do potrzeb mieszkańców gminy, badani najczęściej wymieniali modernizację i rozbudowę istniejących obiektów (remont basenu, boiska i stadionu), budowę krytego basenu i zadaszanej siłowni, doposażenie boisk oraz częstsze organizowanie zajęć i zawodów sportowych.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Gmina Cedynia to rejon działalności Posterunku Policji w Cedyni. Według przedstawionych danych w 2015 r. na terenie gminy Cedynia odnotowano ogółem 85 przestępstw w 13 kategoriach. W 2016 r. liczba odnotowanych czynów karalnych spadła o 1 – do 84 przestępstw w 14 kategoriach. Do najczęściej popełnianych czynów karalnych w 2016 r. należały: kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości (12 przypadków, wzrost o 9% w porównaniu z 2015 r.), kradzieże z włamaniem (10 przypadków, spadek o 29%), uszkodzenie mienia (8 przypadków, wzrost o 167%), kradzieże mienia (7 przypadków, spadek o 30%), znęcanie się fizyczne i psychiczne nad rodziną (po 5 przypadków w 2015 i 2016 r.), złamanie zakazu sądowego (4 przypadki, wzrost o 100%). W 2015 r. odnotowano 4 przypadki przestępstw i 2 wykroczenia popełnione przez osoby nieletnie, natomiast

w 2016 r., co budzi zadowolenie, nie odnotowano przypadków przestępstw i wykroczeń dokonanych przez nieletnich.

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Cedyni przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskich Kart”. W latach 2014-2016 ich liczba utrzymywała się na podobnym poziomie (po 10 w latach 2014-2015 i 7 w 2016 r.). Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2014-2016

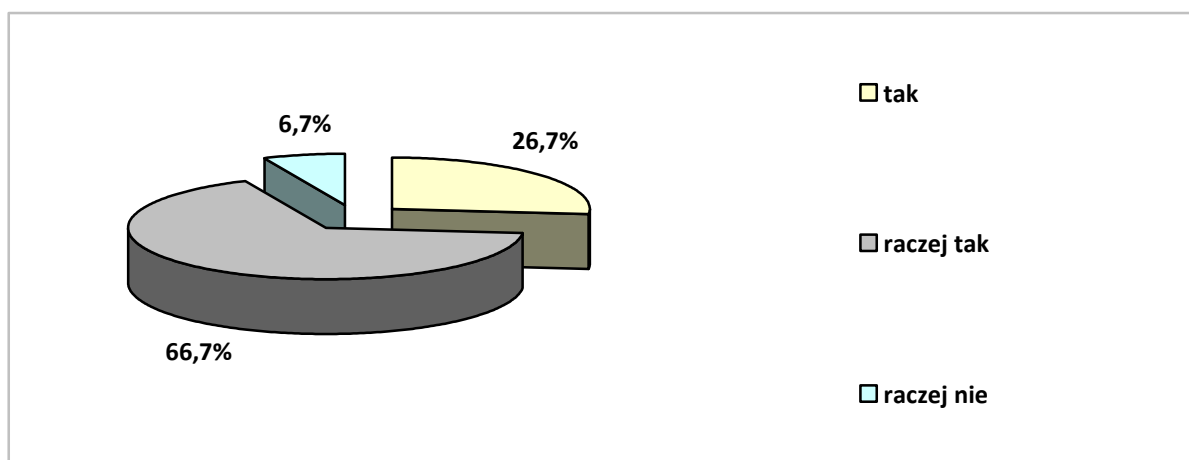
rok	liczba złożonych do ZI procedur „Niebieskie Karty”	w tym liczba NK sporządzonych przez Policję
2014 r.	10	10
2015 r.	12	10
2016 r.	9	7

Dane Komendy Powiatowej Policji w i Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Według danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Gryfinie pod dozorem kuratora sądowego ds. karnych pozostawało 45 osób z gminy Cedynia, wobec których prowadzono 47 spraw. W gestii rodzinnego kuratora zawodowego w 14 postępowaniach opiekuńczych (ograniczenie władzy rodzicielskiej poprzez nadzór kuratora sądowego) pozostawało 18 osób dorosłych (sprawujących pieczę nad 25 dziećmi), natomiast w wykonywanych nadzorach nad osobami nieletnimi dozorem kuratora objęto 6 osób.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Cedynia pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (93,4%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło tylko

6,7% badanych. W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali zwielokrotnienie liczby i częstotliwości patroli policyjnych (szczególnie na obszarach wiejskich), budowę monitoringu, zwiększenie liczby funkcjonariuszy oraz utworzenie dodatkowych placówek policyjnych w gminie. Z kolei dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze respondenci najczęściej wskazywali konieczność budowy sygnalizacji świetlnej, instalacji fotoradarów, monitoringu i progów zwalniających, wytyczenia ścieżek rowerowych (szczególnie na odcinku Cedynia – Osinów Dolny), modernizacji nawierzchni dróg, częstszych kontroli drogowych (zarówno prędkości, jak i trzeźwości), wymiany oznakowania oraz doświetlenia ulic i chodników, a także rozszerzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na drodze oraz używania odblasków.

11. POMOC SPOŁECZNA

W zakres pomocy społecznej wchodzi zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Z końcem 2016 r. kadrę OPS-u stanowiło 15 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 17. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	3	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	5	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	6	–

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2016 r. w gminie Cedynia wskaźnik ten był spełniony, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypadało 1 450 mieszkańców.

Tabela 18. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		liczba osób		
		kadra kierownicza	pracownicy socjalni	
wykształcenie	wyższe kierunkowe	1	2	
	wyższe niekierunkowe	–	–	
	średnie kierunkowe	–	1	
	średnie niekierunkowe	–	–	
	zawodowe i niższe	–	–	
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	1
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
	osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej		–	
	osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny		–	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny		–		

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Z końcem 2016 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadał kierownik i dwóch pracowników socjalnych, natomiast wykształceniem średnim kierunkowym legitymował się jeden pracownik socjalny. Dodatkowo kierownik miał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, a jeden pracownik socjalny posiadał I stopień specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego.

Prawo do wsparcia udzielanego przez OPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe. W analizowanym okresie od października 2012 r. do końca września 2015 r. kryterium to było ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie. Od 1 października 2015 r. kryteria dochodowe dla świadczeń z pomocy

społecznej wynoszą odpowiednio: 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie.

Odrębne kryterium dochodowe obowiązuje przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych. Od listopada 2012 r. do końca października 2015 r. w odniesieniu do dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się kryterium to zostało ustalone na poziomie 539 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności – 623 zł. Od 1 listopada 2015 r. wzrosły kryteria właściwe dla przyznawania świadczeń rodzinnych i dodatków im towarzyszących. Dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie może przekraczać 674 zł, a jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, to wówczas kryterium dla tego rodzaju świadczeń wynosi 764 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2014-2016.

Tabela 19. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

wielkość wydatków (w zł)	2014	2015	2016
ogółem	3 499 558	3 474 884	5 825 748
w tym na świadczenia pomocy społecznej	941 847	946 961	959 025
w tym na świadczenia rodzinne	1 387 635	1 292 962	1 449 743
na zadania własne gminy	1 959 314	2 064 848	2 132 620
na zadania zlecone gminie	1 540 244	1 410 037	3 693 129

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W analizowanym okresie środki finansowe przeznaczone przez gminę na pomoc mieszkańcom wahały się (3 499 558 zł w 2014 r., 3 474 884 zł w 2015 r., 5 825 748 zł w 2016 r.). W latach 2014-2016 dominującą pozycję wśród wydatków stanowiły kwoty przeznaczone na realizację świadczeń rodzinnych. W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków celowych, okresowych i stałych oraz posiłku. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2014-2016.

Tabela 20. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	447	316	309
liczba rodzin	327	312	305
liczba osób w rodzinach	1 096	1 106	1 082

udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	24,88%	25,36%	24,87%
---	--------	--------	--------

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2014-2016 ulegała niewielkim wahaniom, osiągając najniższy poziom w 2016 r. – 1 082 osoby. Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy, w 2016 r. odsetek ten wynosił 24,87%. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2016 r.

Tabela 21. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2016 r.

grupy wiekowe	liczba osób
0-16 lat	39
17-21 lat	13
22-30 lat	22
31-40 lat	110
41-50 lat	51
51-60 lat	43
61-70 lat	15
71 lat i więcej	16

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 22. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2016 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób
pracuje	17
pracuje dorywczo	15
nie pracuje	119
studiuje	0
uczy się	0
na rencie	21
na emeryturze	18
na zasiłku dla bezrobotnych	10
bezrobotny bez prawa do zasiłku	109

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2016 r. wykazała, że największą grupę stanowiły osoby w wieku 31-40 lat (110 osób), następnie osoby w wieku 41-50 lat (51 osób) oraz osoby w wieku 51-60 lat (43 osoby), a także osoby do 16. roku życia (39 osób). Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w gminie według aktywności zawodowej, najliczniejszą grupę w 2016 r. stanowiły

osoby niepracujące (119 osób), drugą pod względem liczebności grupą beneficjentów były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (109 osób), natomiast trzecią grupę stanowili renciści (21 osób).

Powyższe dane uprawniają do stwierdzenia, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w 2016 r. stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
ubóstwo	182	177	154	569	531	432
bezdomność	0	1	0	0	1	0
potrzeba ochrony macierzyństwa	0	1	2	0	5	12
bezrobocie	160	153	128	522	478	379
niepełnosprawność	53	53	53	141	157	145
długotrwała lub ciężka choroba	85	83	96	206	199	218
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	17	21	22	72	86	103
w tym rodziny niepełne	15	18	18	58	67	77
w tym rodziny wielodzietne	2	2	3	14	13	19
przemoc w rodzinie	0	1	2	0	2	3
alkoholizm	1	0	0	1	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	2	7	6	5	20
zdarzenie losowe	3	1	8	9	4	26

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W latach 2014-2016 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było ubóstwo. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS-u z tego powodu zmniejszała się (do 154 rodzin w 2016 r.). Drugą bardzo częstą przyczyną udzielania pomocy było bezrobocie. Liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka z tego powodu także z roku na rok malała (do 128 rodzin w 2016 r.).

Bardzo istotnymi przyczynami świadczenia pomocy społecznej w gminie były też długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Stosunkowo częstymi przyczynami przyznawania pomocy były bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego

oraz zdarzenie losowe. Znacznie rzadziej OPS udzielał pomocy z takich powodów jak: potrzeba ochrony macierzyństwa, przemoc w rodzinie, alkoholizm i bezdomność.

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez OPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane w tym zakresie za lata 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2014-2016

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
pieniężna	332	316	309	327	312	305	1 096	1 106	1 082
rzeczowa	125	0	0	79	0	0	296	0	0
praca socjalna	X	X	X	31	30	27	131	126	128
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	0	0	0	0	0
schronienie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
usługi opiekuńcze	14	15	19	14	15	19	14	15	19
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	6	6	9	X	X	X	X	X	X

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W latach 2014-2016 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była wahająca się pomoc finansowa, którą objęto 1 096 osób w rodzinach w 2014 r., 1 106 w 2015 r. i 1 082 osoby w rodzinach w 2016 r. Bardzo ważną formę wsparcia przyznawanego mieszkańcom stanowiła praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. W latach 2014-2016 liczba rodzin, którym udzielono tego typu wsparcia, również ulegała wahanom (131 osób w rodzinach w 2014 r., 126 osób w rodzinach w 2015 r., 128 osób w rodzinach w 2016 r.). Kolejną formą wsparcia beneficjentów była także pomoc rzeczowa, której udzielono 296 osobom w rodzinach tylko w 2014 r. Była ona świadczona głównie w postaci pomocy żywnościowej i posiłków. W latach 2015-2016 pomocy w postaci rzeczowej nie przyznawano.

Wśród form wsparcia świadczonego przez OPS znalazły się także usługi opiekuńcze. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano tego rodzaju pomoc, utrzymywała się na zbliżonym poziomie (14 w 2014 r., 15 w 2015 r. i 19 w 2016 r.)

Istotnym narzędziem pracy socjalnej był kontrakt socjalny. W 2014 r. zawarto 7 takich kontraktów, natomiast w latach 2015-2016 kontraktów socjalnych nie zawierano.

Osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej. W analizowanym okresie Ośrodek ponosił odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej za 6 osób w 2014 r., także 6 osób w kolejnym roku i za 9 osób w 2016 r. Dane na temat liczby skierowań do DPS-ów oraz liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 25. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-ów	6	6	9
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ach	6	6	9

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Rodzinom borykającym się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przyznawana jest pomoc asystenta rodziny. W 2014 r. zatrudniano jednego asystenta rodziny, który sprawował pieczę nad 5 rodzinami dysfunkcyjnymi wychowującymi 18 dzieci. W kolejnym roku analizy liczba asystentów rodziny wzrosła do 2 osób, które zajmowały się 12 rodzinami liczącymi 28 dzieci. W 2016 r. ponownie jeden asystent rodziny opiekował się 10 rodzinami, w których wychowywało si 31 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni wykonywał także zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny – w 2016 r. z tej formy wsparcia skorzystało 10 rodzin, wydano 47 kart. Ponadto w ramach realizacji Wojewódzkiego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej pn. Region dla Rodziny, skierowanego do rodzin wielodzietnych i seniorów, wydawano Zachodniopomorską Kartę Rodziny (wydano 168 kart dla 40 rodzin) i Zachodniopomorską Kartę Seniora (wydano 42 karty osobom, które ukończyły 60 lat).

Kolejną formą wsparcia udzielanego mieszkańcom gminy był dowóz osób niepełnosprawnych na zajęcia terapeutyczne. W analizowanym roku na zajęcia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Chojnie dowożono 6 osób, wydatkowano na ten cel 48 600 zł.

W ramach realizacji Gminnego Programu Osłonowego w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców gminy Cedynia sfinansowano zakup leków 43 osobom (w kwocie 21 894,75 zł).

Istotną formę pomocy materialnej, świadczonej przez OPS dzieciom i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej, stanowią stypendia szkolne. W 2016 r. tego rodzaju pomoc przyznano 45 rodzinom w wysokości 74 875,61 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni udzielał również pomocy w zakresie świadczeń niepieniężnych. W 2016 r. na dożywianie dzieci w szkołach wydano z budżetu gminy kwotę 72 999,28 zł, sfinansowano łącznie 13 301 posiłków, z których skorzystało 113 dzieci i jedna osoba dorosła. W ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” udzielano wsparcia w formie posiłku oraz świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. W 2016 r. na dożywianie przeznaczono z budżetu wojewody kwotę 21 732,74 zł, natomiast na zakup posiłku wydatkowano kwotę 233 267,26 zł.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni przyznawał mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 26. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	1 026 177	983 391	1 203 061
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	239	243	289

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Tabela 27. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2014-2016

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń			wartość przyznanych świadczeń (zł)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
zasiłek rodzinny	3 888	3 276	3 320	389 362	334 620	392 543
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	18	11	21	18 000	11 000	21 000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	84	84	60	32 307	32 893	23 794
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	208	213	132	35 360	36 720	25 476
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	177	162	156	13 920	13 280	16 640
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	253	200	193	25 300	20 000	19 300
dodatek do zasiłku	514	419	368	32 380	27 584	31 640

z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania						
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	736	608	447	58 880	49 500	42 465
zasiłek pielęgnacyjny	1 616	1 447	1 397	247 248	221 391	213 741
świadczenie pielęgnacyjne	190	174	172	139 220	208 800	241 832
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	29	18	36	29 000	18 000	36 000

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W latach 2014-2016 wartość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych ulegała wahaniom (1 026 177 zł w 2014 r., 983 391 zł w 2015 r., 1 203 061 zł w 2016 r.). Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba przyznanych tego typu świadczeń wahała się, (3 888 w 2014 r., 3 276 w 2015 r., 3 320 w 2016 r.). Istotne formy wsparcia stanowiły również zasiłki pielęgnacyjne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego oraz świadczenia pielęgnacyjne.

Od 1.04.2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni realizował Program Rodzina 500+.

Tabela 28. Świadczenie wychowawcze – Program Rodzina 500+ przyznane w gminie w 2016 r.

	2016
liczba świadczeń wychowawczych należnych (w sumie w 2016 r.)	4 147
w tym na pierwsze dziecko (w sumie w 2016 r.)	2 175
liczba świadczeń wychowawczych należnych (w grudniu 2016 r.)	470
w tym na pierwsze dziecko (w grudniu w 2016 r.)	257
liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia (w grudniu 2016 r.)	301
wartość (w zł) wypłaconych świadczeń wychowawczych (w sumie) w 2016 r.	2 054 237

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W ramach Programu Rodzina 500+ OPS przyznał mieszkańcom gminy w 2016 r. w sumie 4 147 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 2 054 237 zł.

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2014-2016 mieszkańcom gminy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni. Ta pomoc

finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	54	54	54
liczba przyznanych świadczeń	b.d.	b.d.	b.d.
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	239 189	225 330	232 320

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2014-2016 OPS wypłacał mieszkańcom gminy, ulegała wahaniom (239 189 zł w 2014 r., 225 330 zł w 2015 r., 232 320 zł w 2016 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni wykonuje ponadto zadania wynikające również z innych aktów prawnych, tj.: z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy karta dużej rodziny, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Obok Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni na terenie gminy funkcjonuje także świetlica socjoterapeutyczna „Tęcza”, świetlica środowiskowa „Sójcze Wzgórze” oraz 13 świetlic wiejskich.

W 2016 r. mieszkańcy gminy Cedynia korzystali również z oferty jednostek wsparcia działających poza gminą. Wykaz tych jednostek wraz z informacją na temat osób objętych przez nie wsparciem przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2016 roku

nazwa i adres instytucji	kategoria klienta oraz liczba osób objętych wsparciem w jednostkach
Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie, ul. Dworcowa 3, 74-500 Chojna	osoby bezrobotne – 249 osób
Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie, ul. Łużycka 91, 74-100 Gryfino	rodziny zastępcze, przemoc w rodzinie – 4 rodziny
Nadodrzański Dom Seniora, Stara Rudnica, 74-520 Cedynia	osoby starsze – ok. 25 osób
Bank Żywności,	osoby ubogie, zgodnie z ustawą

ul. Wojska Polskiego 69, 70-481 Szczecin	o pomocy społecznej – ok. 70 osób
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin	świadczenia rodzinne – ok 30 wniosków
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin	zdarzenia losowe – 1 osoba
Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie, Nowe Czarnowo 66, 74-105 Nowe Czarnowo	osoby starsze – 1 osoba
Dom Pomocy Społecznej w Dębcach, Dębce 11, 74-100 Dębce	osoby starsze – 1 osoba
Dom Pomocy Społecznej w Trzciesku-Zdroju, Aleja Róż 1, 74-510 Trzciesko-Zdrój	osoby starsze – 3 osoby
Dom Pomocy Społecznej w Moryniu, ul. Rynkowa 27, 74-503 Moryń	osoby starsze – 1 osoba
Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie, Lubuczewo 29A, 76-200 Lubuczewo (powiat słupski)	osoby starsze – 1 osoba
Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie, ul. Smużyny 2, 72-200 Nowogard (powiat goleniowski)	osoby starsze – 1 osoba
Sąd Rejonowy w Gryfinie, ul. Grunwaldzka 2, 74-100 Gryfino	trudności opiekuńczo-wychowawcze, przemoc w rodzinie, Niebieskie Karty
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Chojnie, ul. Podmurze 4, 74-500 Chojna	dzieci uczące się – 2 dzieci
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Chojnie, ul. Podmurze 4, 74-500 Chojna	dzieci i młodzież – 1 dziecko
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Trzciesku-Zdroju, ul. Dworcowa 3, 74-510 Trzciesko-Zdrój	dzieci i młodzież – 2 dzieci
Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Mieszkowicach, ul. Techników 1, 74-505 Mieszkowice	dzieci uczące się – 6 dzieci
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Gryfinie, ul. Łużycka 91, 74-100 Gryfino	dzieci uczące się – 2 dzieci

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Ponadto mieszkańców gminy Cedynia obejmują zasięgiem swego działania jednostki powiatowe: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Chojnie. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Gryfinie w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 31. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	2	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	1	2	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	2	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	4	6	4
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-	3	2	2

wychowawczych			
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	3	4	3
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	0	0	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Z danych przedstawionych przez PCPR w Gryfinie wynika, że w analizowanym okresie do adopcji zgłoszono 2 dzieci tylko w 2015 r. W rodzinach zastępczych umieszczono 1 dziecko w 2014 r. i 2 dzieci w 2015 r. W rozpatrywanym okresie w rodzinach zastępczych przebywało każdego roku odpowiednio: 4, 6 i 4 dzieci z gminy Cedynia. W 2014 r. 3 rodziny zastępcze obejmowały opieką dzieci z terenu gminy, rok później były to 4 rodziny, a w ostatnim roku analizy ponownie 3 rodziny. Jeśli chodzi o placówki opiekuńczo-wychowawcze, to w 2014 r. umieszczono tam 3 dzieci, a w 2015 r. 2 dzieci, natomiast przebywało w nich 3 dzieci w 2014 r. i po 2 dzieci w latach 2015-2016.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryfinie filia w Chojnie obejmowała pomocą psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną dzieci i młodzież z terenu gminy Cedynia. PPP w roku szkolnym 2016/2017 udzieliła wsparcia 106 osobom w następujących formach:

- diagnoza psychologiczna – 22,
- diagnoza pedagogiczna – 22,
- diagnoza logopedyczna – 6,
- opinie i orzeczenia – 22,
- długoterminowa terapia logopedyczna – 16,
- przesiewowe badania słuchu – 20,
- zajęcia dla rodziców, nauczycieli i uczniów na temat komunikacji i rozwiązywania problemów – 35 (15 uczniów, 15 rodziców, 5 nauczycieli),
- zajęcia dla rodziców na temat dojrzałości szkolnej – 13.

12. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju. W 2016 r. na terenie gminy Cedynia funkcjonowało 28 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy Gminy Cedynia z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku

publicznego), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom realizacji zadań własnych, dofinansowania działalności statutowej, a także wsparcia rzeczowego i lokalowego. Poniższa tabela przedstawia dane na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Tabela 32. Organizacje pozarządowe w gminie w 2016 roku

lp.	nazwa organizacji	adres	charakterystyka prowadzonych działań
1.	Cedyńskie Bractwo Historyczne „Comitatus”	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia	– ochrona i promocja dziedzictwa historycznego, rozwój kultury regionalnej, promocja gminy Cedynia
2.	Cedyńskie Stowarzyszenie „Wrzosowe Wzgórza”	ul. Staromiejska 7, 74-520 Cedynia	– upowszechnianie wiedzy o walorach ziemi Cedyńskiej i okolic
3.	Czachowskie Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych i Demokratycznych	Czachów 21, 74-520 Cedynia	– aktywizacja i promowanie kobiet w życiu społecznym, gospodarczym, kulturowym
4.	Niezależne Cedyńskie Towarzystwo Wędkarskie „Miętus”	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia	– promocja wędkarstwa jako formy wypoczynku i rekreacji; stwarzanie członkom Towarzystwa dogodnych warunków wędkowania
5.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Bądź Bliżej Nas” w Cedyni	Plac Wolności 8, 74-520 Cedynia	– prowadzenie kompleksowej rehabilitacji w zakresie opieki, edukacji, leczenia, aktywizacji społecznej, opieki prawnej i zabezpieczenia socjalnego osób niepełnosprawnych
6.	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Lubiechowa Dolnego	Lubiechów Dolny 21, 74-520 Cedynia	– podejmowanie działań na rzecz aktywizacji gospodarczej, poprawy warunków życiowych oraz zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym wsi
7.	Stowarzyszenie Przyjaciół Gimnazjum w Cedyni „Ziomkowie Mieszka I”	ul. Czibora 21, 74-520 Cedynia	– prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej, wspieranie i pomoc w przedsięwzięciach na rzecz uczniów szkół z gminy Cedynia
8.	Towarzystwo Miłośników Ziemi Cedyńskiej	ul. Staromiejska 3/3, 74-520 Cedynia	– upowszechnianie wiedzy o przeszłości historycznej Ziemi Cedyńskiej, jej osiągnięciach gospodarczych i kulturalnych oraz perspektywach rozwoju
9.	Zrzeszenie Kupców Hermes	Osinów Dolny 50, 74-520 Cedynia	– krzewienie etyki zawodowej, pielęgnowanie tradycji kupieckiej, ochrona interesów zawodowych, ekonomicznych i socjalnych kupców
10.	Stowarzyszenie Wspierania Chorych na GIST	ul. Mieszka I 20, 74-520 Cedynia	– poprawa i obrona interesów chorych na GIST, zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym, gospodarczym, kulturalnym, turystycznym i sportowym
11.	Stowarzyszenie „Odra”	Osinów Dolny,	– poprawa warunków pracy,

		74-520 Cedynia	tworzenie płaszczyzny porozumienia i dialogu z właścicielami targowiska dla prowadzących działalność gospodarczą w Osinowie Dolnym
12.	Rada Handlowców na targowisku gminnym w Osinowie Dolnym	Osinów Dolny, 74-520 Cedynia	– występowanie z głosem opiniodawczym i doradczym ogółu handlowców wobec właściciela i prowadzącego targowisko
13.	Liga Ochrony Przyrody Oddział w Cedyni	ul. Konopnickiej 12/1, 74-520 Cedynia	– działanie na rzecz środowiska przyrodniczego i jego ochrony
14.	Gród Cedynia	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia	– działanie na rzecz rozwoju i promocji powiatu gryfińskiego poprzez popularyzację historycznej Ziemi Cedyńskiej
15.	Polski Związek Wędkarski Koło Odra	ul. Konopnickiej 3/3, 74-520 Cedynia	– zagospodarowanie stanowisk wędkarskich, organizowanie imprez wędkarskich oraz rekreacyjno-sportowych
16.	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów w Cedyni	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia	– integracja emerytów i rencistów; rozwój zainteresowań i wymiany doświadczeń, krzewienie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia;
17.	Ochotnicza Straż Pożarna w Cedyni	ul. Czciwora 26a, 74-520 Cedynia	– ratownictwo i ochrona ludności, pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą – czynne włączanie się w organizację imprez kulturalnych i sportowych
18.	Ochotnicza Straż Pożarna w Czachowie	Czachów, 74-520 Cedynia	
19.	Ochotnicza Straż Pożarna w Lubiechowie Górnym	Lubiechów Górny, 74-520 Cedynia	
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Orzechowie	Orzechów, 74-520 Cedynia	
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Osinowie Dolnym	Osinów Dolny, 74-520 Osinów Dolny	
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Piasku	Piasek, 74-520 Cedynia	
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Starej Rudnicy	Stara Rudnica, 74-520 Cedynia	
24.	Koło Gospodyń Wiejskich w Bielinku	Bielinek, 74-520 Cedynia	– integracja lokalnej społeczności, pobudzenie lokalnej tożsamości, kultywowanie i promowanie tradycji ludowej, udział w organizowanych imprezach promujących regionalną kulturę
25.	Koło Gospodyń Wiejskich w Starej Rudnicy	Stara Rudnica, 74-520 Cedynia	
26.	Uczniowski Klub Sportowy Czciwor Cedynia	Plac Wolności 1, 74-520 Cedynia	– organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów; angażowanie rodziców do różnorodnych form aktywności ruchowej, gier i zabaw
27.	Cedyński Klub Rowerowy	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia	– upowszechnianie idei aktywnego wypoczynku, turystyka rowerowa
28.	Sportowy Klub Jeździecki „Maneż-Żelichów”	Żelichów 25, 74-520 Cedynia	– popularyzacja kultury fizycznej i sportu

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Uczestnicy badania ankietowego wskazywali także organizacje pozarządowe, których w gminie brakuje, a które mogłyby integrować, aktywizować lokalną społeczność lub przyczyniać się do łagodzenia bądź rozwiązywania lokalnych problemów. W pierwszej kolejności wymieniono aktywnie działające stowarzyszenia oraz organizacje związane z rozwojem ekonomii społecznej i pomocą psychologiczną.

W 2016 r. w gminie Cedynia funkcjonowały 3 parafie Kościoła rzymskokatolickiego. Dane na ich temat zawiera poniższa tabela.

Tabela 33. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2016 roku

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Cedyni, (parafialne koło Caritas) – Kościół filialny p.w. św. Jakuba w Golicach, – Kościół filialny p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego w Osinowie Dolnym	ul. Chopina 5, 74-520 Cedynia Golice 17, 74-520 Cedynia Osinów Dolny 28, 74-520 Cedynia
2.	Parafia p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Czachowie – Kościół filialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej w Lubiechowie Dolnym – Kościół filialny p.w. św. Józefa Robotnika w Lubiechowie Górnym – Kościół filialny p.w. św. Jana Chrzciciela w Orzechowie – Kościół filialny p.w. Miłosierdzia Bożego w Łukowicach	Czachów 30A, 74-520 Cedynia Lubiechów Dolny, 74-520 Cedynia Lubiechów Górny 35, 74-520 Cedynia Orzechów 30, 74-520 Cedynia Łukowice 25, 74-520 Cedynia
3.	Parafia p.w. Matki Boskiej Królowej Pokoju w Siekierkach, – Kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Starej Rudnicy – Kościół filialny p.w. Miłosierdzia Bożego w Starym Kostrzynku	Siekierki 25A, 74-520 Cedynia Stara Rudnica 13, 74-520 Cedynia Stary Kostrzynek 19A, 74-520 Cedynia

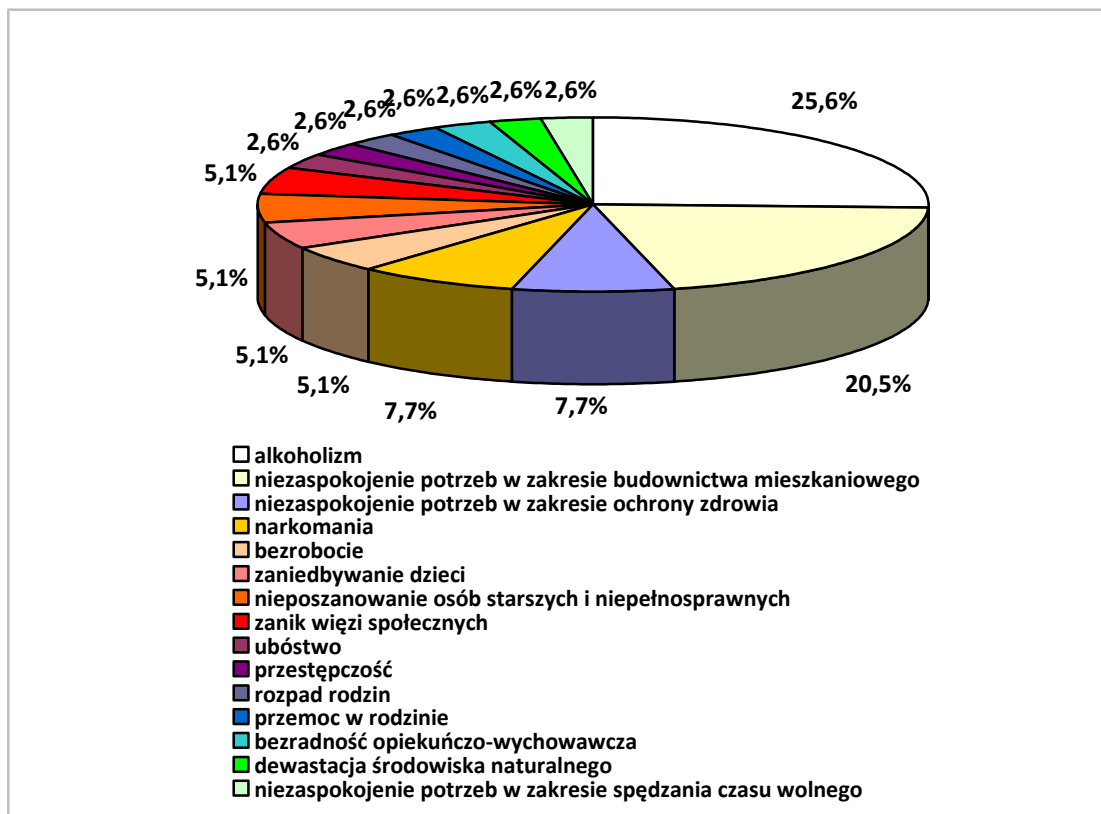
Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Cedynia oraz określenia stopnia ich natężenia zostały przeprowadzone badania przy zastosowaniu ankiety rozesłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej oraz mieszkańców gminy. W badaniu ankietowym wzięło udział 15 respondentów. Grupa badawcza nie była grupą reprezentatywną. W badaniu mogła wziąć udział każda osoba zainteresowana podzieleniem się opinią w zakresie określonym przez ankietę.

Respondenci, wskazując problemy i niekorzystne zjawiska, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, mieli możliwość dokonania wielokrotnego wyboru odpowiedzi. Ich rozkład ilustruje poniższy wykres.

Wykres 8. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?

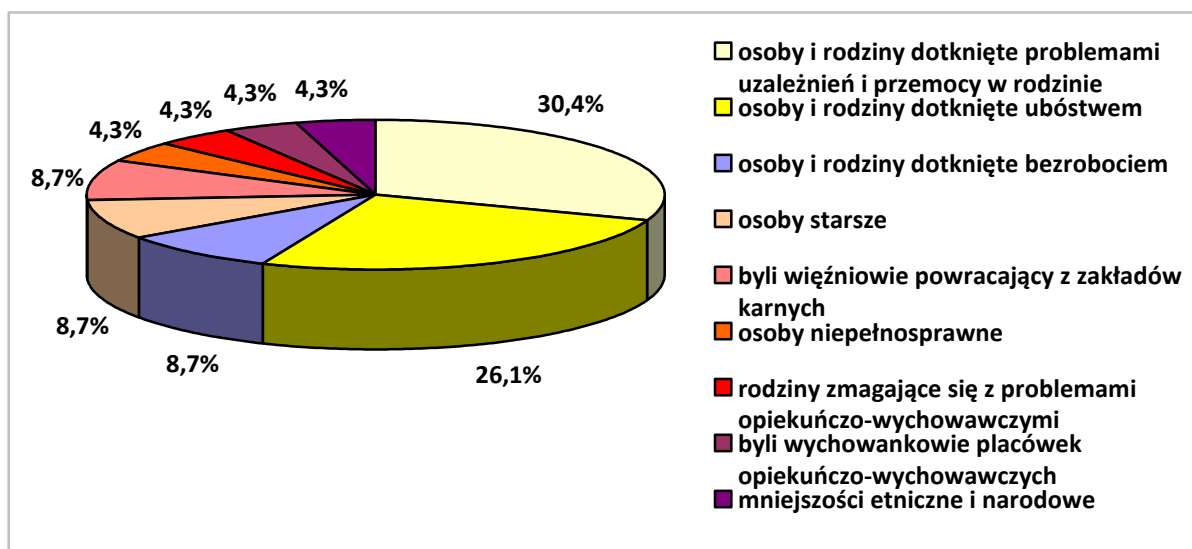

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wśród problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wymieniali alkoholizm (25,6%), niezaspokojenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego (20,5%), niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia i narkomanię (po 7,7%), a także bezrobocie, zaniedbywanie dzieci, nieposzanowanie osób starszych i niepełnosprawnych oraz zanik więzi społecznych (po 5,1%). Wskazywano też na przestępczość, rozpad rodzin, przemoc w rodzinie, bezzadność opiekuńczo-wychowawczą oraz dewastację środowiska naturalnego i niezaspokojenie potrzeb w zakresie spędzania czasu wolnego (po 2,6%).

Odpowiadając na następane pytanie, ankietowani podali kategorie osób, rodzin i grup mieszkańców, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?

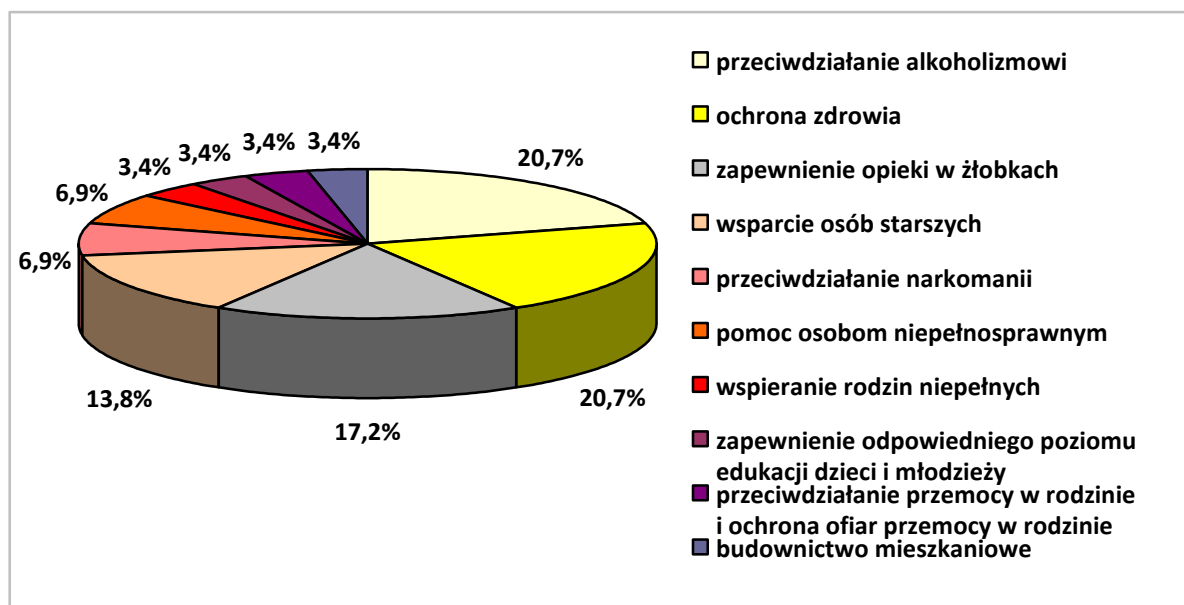

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Najczęściej wskazywaną przez badanych grupą najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym były osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (30,4%). Liczne wskazania odnosiły się do osób i rodzin dotkniętych ubóstwem (26,1%). Do często wskazywanych kategorii osób, rodzin i grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym zaliczono również osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, osoby starsze oraz byłych więźniów powracających z zakładów karnych (po 8,7%), a także osoby niepełnosprawne, rodziny zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, byłych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz mniejszości etniczne i narodowe (po 4,3%).

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca. W opinii ankietowanych oferta ta jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: przeciwdziałanie alkoholizmowi i ochrona zdrowia (po 20,7%), zapewnienie opieki w żłobkach (17,2%), wsparcie osób starszych (13,8%), przeciwdziałanie narkomanii i pomoc osobom niepełnosprawnym (po 6,9%), a także wspieranie rodzin niepełnych, zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz budownictwo mieszkaniowe (po 3,4%). Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

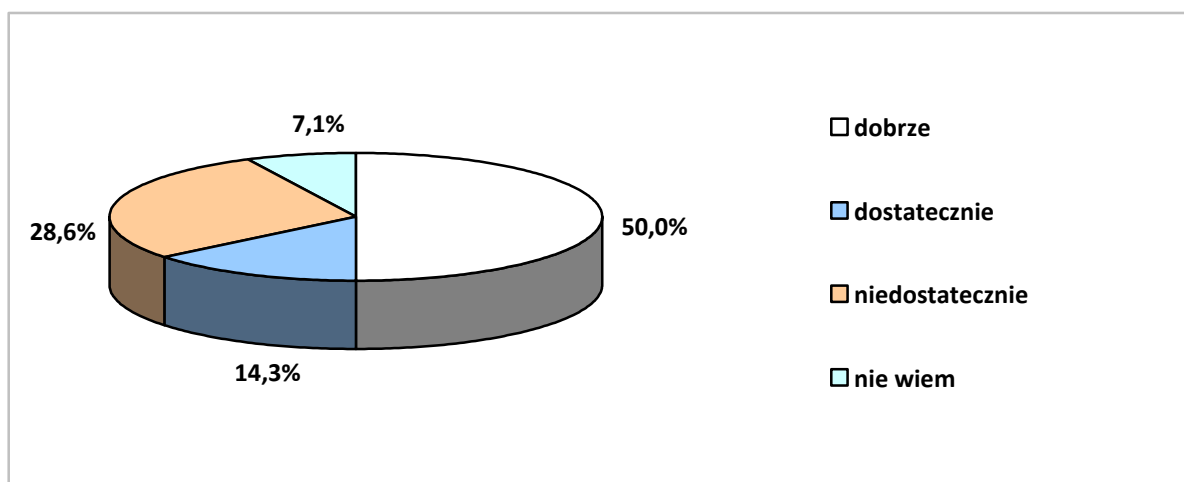
Wykres 10. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie gminy bądź oferowane wsparcie są najbardziej niezadowolające?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W sondażu poruszono także kwestię oceny realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu oraz działań, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania temu zjawisku i poprawy sytuacji osób i rodzin nim dotkniętych. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu.

Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem połowy badanych realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu są dobre, a kolejne 14,3% ankietowanych określiło je jako dostateczne. Jednak 28,6% respondentów stwierdziło, że są one niedostateczne. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 7,1% pytanych.

Wskazując działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania ubóstwu i poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych ubóstwem, uczestnicy badania postulowali najczęściej organizowanie zbiórek żywności i odzieży, efektywną pomoc w znalezieniu zatrudnienia (kursy doszkalające, prace interwencyjne, np. przy sprzątaniu wsi) oraz poprawę komunikacji publicznej. Według ankietowanych należy również zintensyfikować działania pomocowe skierowane do osób będących w trudnej sytuacji materialnej poprzez rozszerzenie pomocy finansowej. Ankietowani zastrzegli jednak, że niezbędna jest kontrola i nadzór OPS-u co do efektywności jej wykorzystania.

Jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji i zaspokojenia potrzeb osób i rodzin wymagających wsparcia?

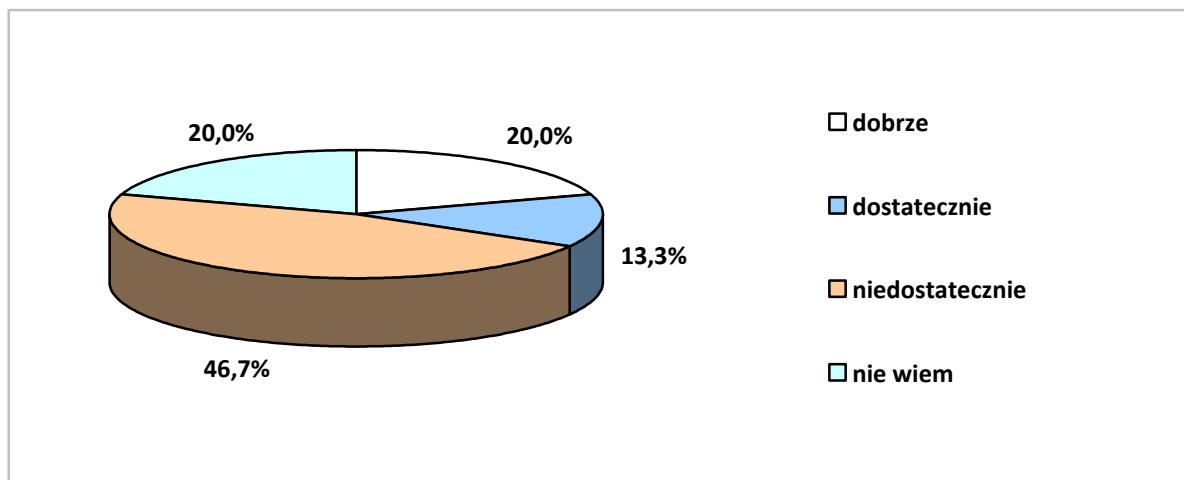
W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na wsparcie rodzin z problemami. W tym kontekście badani wskazywali na potrzebę zapewnienia im dostępu do specjalistycznej pomocy, szczególnie psychologicznej, organizowania zbiórek pieniędzy, żywności, odzieży oraz wyposażenia mieszkań, edukowania osób i rodzin borykających się z problemami, jak funkcjonować i radzić sobie z trudnościami, a także zwiększenia działań kontrolnych jednostek pomocowych. Za równie ważne uznali utworzenie Dziennego Domu Seniora, rozszerzenie oferty służby zdrowia dla osób starszych i zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów oraz integrację kół emerytów i rencistów. Według ankietowanych należy również zintensyfikować przedsięwzięcia służące tworzeniu nowych miejsc pracy.

Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie, bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania lokalnych problemów społecznych, w tym problemów rodzin i dzieci. W pierwszej kolejności zaliczono do nich: Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Urząd Miejski oraz władze samorządowe.

Uczestników badania poproszono o ocenę komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami oraz o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy przepływu informacji pomiędzy władzami a mieszkańcami. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Prawie 47% ankietowanych negatywnie oceniło komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami. Jednocześnie 20,0% badanych uznało ją za dobrą, a jako dostateczną określiło ją 13,3% pytanych. Zdania w tej kwestii nie wyraziło 20,0% respondentów.

Odpowiadając na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy przepływu informacji pomiędzy władzami a mieszkańcami, ankietowani wymieniali najczęściej: systematyczne organizowanie otwartych spotkań i zebrań wiejskich, przekazywanie informacji drogą pocztową i przy pomocy plakatów, częstsze aktualizowanie wiadomości na stronie internetowej Urzędu Miejskiego oraz wcześniejsze powiadamianie mieszkańców o działaniach władz samorządowych.

Jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu integrowania społeczności lokalnej?

W odpowiedzi na pytanie o działania integrujące społeczność lokalną, uczestnicy badania szczególnie nacisk położyli na organizowanie spotkań, wspólnych akcji, wieczorów filmowych oraz lokalnych przedsięwzięć, szczególnie na obszarach wiejskich, jak również zachęcanie mieszkańców do aktywnego w nich uczestnictwa. Wspomniano również o tworzeniu miejsc spotkań (np. świetlice wiejskie), a także zwiększeniu pomocy władz samorządowych dla organizacji działających na terenie gminy.

Jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób, rodzin i grup mieszkańców?

Wśród działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu respondenci wskazywali najczęściej na skuteczne pozyskiwanie informacji, właściwe diagnozowanie problemów,

zapobieganie ich skutkom oraz efektywne ich rozwiązywanie, a także organizowanie kursów i szkoleń.

14. BEZROBOCIE

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie, w latach 2014-2016 liczba osób bezrobotnych w gminie spadała: 299 osób na koniec 2014 roku, 258 osób na koniec roku następnego, 249 osób na koniec roku 2016. Podobnie, zmniejszał się udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. W roku 2014 i w 2016 wśród pozostających bez pracy większość stanowili mężczyźni, których liczba wyniosła odpowiednio: 150 (w stosunku do 149 kobiet) na koniec 2014 r. i 136 (w stosunku do 113 kobiet) na koniec 2016 r., natomiast w 2015 r. wśród osób bezrobotnych połowę stanowiły kobiety (129 osób) i połowę mężczyźni (129 osób). Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych w gminie	299	258	249
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	10,31%	9,05%	8,74%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	149	129	113
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	49,83%	50,00%	45,38%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2014-2016 w powiecie gryfińskim, województwie zachodniopomorskim i w kraju.

Tabela 35. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
stopa bezrobocia w powiecie gryfińskim	18,8%	15,8%	14,4%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	15,6%	13,3%	11,0%
stopa bezrobocia w kraju	11,5%	9,8%	8,3%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2014-2016 powiat gryfiński charakteryzował się wyższą w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i kraju stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie malał w trakcie rozpatrywanego okresu.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 36. Bezrobotni w gminie na koniec 2016 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	28	13	46,43%
25-34 lata	53	36	67,92%
35-44 lata	54	29	53,70%
45-54 lata	52	14	26,92%
55-59 lat	45	19	42,22%
60 lat i więcej	17	2	11,76%
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	20	7	50,00%
1-3 miesiące	31	11	35,48%
3-6 miesięcy	34	17	50,00%
6-12 miesięcy	41	14	34,15%
12-24 miesiące	44	22	35,00%
powyżej 24 miesięcy	79	42	53,16%
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	47	27	57,45%
do 1 roku	37	28	75,68%
1-5 lat	49	24	48,98%
5-10 lat	41	14	34,15%
10-20 lat	37	13	35,14%
20-30 lat	25	4	16,00%
30 lat i więcej	13	3	23,08%
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	4	4	100,00%
policealne i średnie zawodowe	35	17	48,57%
średnie ogólnokształcące	23	20	86,96%
zasadnicze zawodowe	84	23	27,38%
gimnazjalne i niższe	103	49	47,57%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie.

Na koniec 2016 r. wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (54 osoby), 25-34 lata (53 osoby) i 45-54 lata (52 osoby), osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (79 osób) i od 12 do 24 miesięcy (44 osoby), osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (49 osób) oraz bez stażu pracy (47 osób), a także osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (103 osoby) oraz zasadniczym zawodowym (84 osoby).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 25-34 lata (67,92%) i 35-44 lata (53,70%), osób pozostających bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy (53,16%), osób z niewielkim stażem pracy do 1 roku (75,68%) oraz bez doświadczenia zawodowego (57,45%), a także osób z wykształceniem wyższym (100,00%) i średnim ogólnokształcącym (86,96%).

Z powyższych danych wynika, że programami aktywizującymi osoby bezrobotne z gminy należy objąć przede wszystkim osoby z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym powinno się zapewnić możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Nie należy również zapominać o osobach mających za sobą kilkanaście lat pracy, którym powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy.

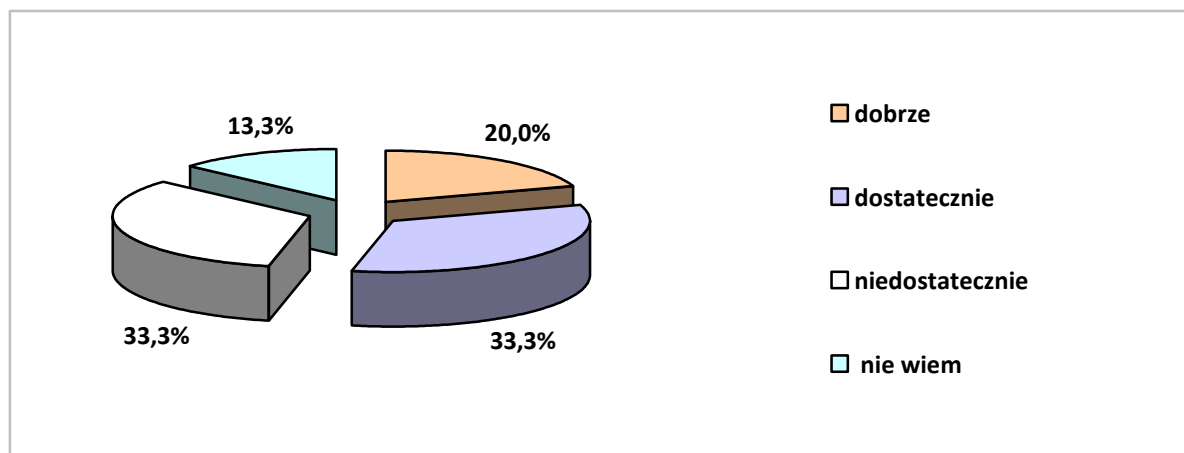
Ze względu na to, że problem bezrobocia w gminie w największym stopniu dosięgł osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, warto nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób pozostających na rynku pracy bez zatrudnienia, szczególny nacisk należy położyć na doksztalcanie oraz podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

Brak zatrudnienia jest na terenie gminy jednym z istotnych problemów społecznych. Taka konkluzja płynie też z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. Uznali oni bezrobocie za jeden z ważniejszych problemów, które uwidaczniają się w gminie, a osoby i rodziny dotknięte bezrobociem wymienili jako grupy najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Nie należy przy tym zapominać, że pozostawanie bez pracy prowadzi zwykle do powstawania kolejnych problemów, wśród których bardzo dotkliwie odczuwanym przez doświadczonych nim osoby i rodziny jest radykalne obniżenie statusu materialnego. Może to być powodem rozlicznych dysfunkcji, ograniczania udziału w życiu społecznym, utraty możliwości realizowania planów życiowych i rozwoju. Co prawda w gminie Cedynia w 2016 r. odnotowano spadek poziomu bezrobocia, ale w dalszym ciągu jest on jednak wysoki. Problemy, jakie powoduje brak zatrudnienia, odciskają silne piętno w życiu i świadomości dotkniętych bezrobociem osób, rodzin i całych

środowisk. Sytuacja ta wymaga uwagi ze strony instytucji pomocowych i służb społecznych, przed którymi stoi trudne zadanie w zakresie niwelowania skutków bezrobocia.

Uczestników badania poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jedna trzecia respondentów uznała realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu za dostateczne, a kolejne 20% ankietowanych stwierdziło, że są one dobre. Jednak 33,3% badanych określiło je jako niedostateczne. Zdania w tej sprawie nie przedstawiło 13,3% pytanych.

Kolejne pytanie dotyczyło działań, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania bezrobociu i poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych bezrobociem. Uczestnicy badania postulowali najczęściej tworzenie nowych miejsc pracy, organizowanie w ramach projektów unijnych (EFS) bezpłatnych szkoleń podnoszących kwalifikacje, rozszerzenie zakresu prac dorywczych i interwencyjnych oraz mobilizowanie osób bezrobotnych do podjęcia pracy, a także stworzenie warunków do rozwoju aktywności zawodowej. Według respondentów należy również zmniejszyć kwoty wypłacanych zasiłków, wprowadzić stymulujące aktywność osób bezrobotnych zmiany w systemie świadczeń socjalnych oraz zwiększyć liczbę i zakres kontroli Państwowej Inspekcji Pracy. Niektórzy ankietowani zasugerowali, aby osoby bezrobotne nie ponosiły kosztów związanych ze stawiennictwem w Powiatowym Urzędzie Pracy.

15. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną,

z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych, zaniedbujących obowiązek opieki następczej. Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek). W 2015 r. pomocą OPS-u objęto 1 osobę bezdomną, natomiast w 2014 r. i w 2016 r. wsparcia z powodu bezdomności nie udzielano.

Na terenie gminy nie funkcjonują schroniska dla bezdomnych. Gmina nie dysponuje również mieszkaniem chronionym dla osób bezdomnych.

16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań. Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminacja ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo wymaga prowadzenia działań związanych z profilaktyką wspomnianych problemów i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na szczeblu gminy działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Cedynia w latach 2014-2016.

Tabela 37. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2014-2016 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

przeznaczenie	wielkość nakładów (w zł) w poszczególnych latach		
	2014 r.	2015 r.	2016 r.
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	336 696	395 386	295 219
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	31 811	18 819	17 461
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0
razem	368 507	414 205	312 680

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cedyni.

W latach 2014-2016 r. kwoty przeznaczane na walkę z alkoholizmem ulegały wahaniom (336 696 zł w 2014 r., 395 386 zł w 2015 r., 295 219 zł w 2016 r.), natomiast środki mające służyć przeciwdziałaniu narkomanii znacząco się zmniejszyły (z 31 811 zł w 2014 r. do 17 461 zł w 2016 r.). W analizowanym okresie nie przeznaczano odrębnych środków na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Mieszkańcy mogą korzystać ze wsparcia instytucji w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz świetlic szkolnych realizujących program opiekuńczo-wychowawczy na terenie gminy. Wykaz tych jednostek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Wykaz jednostek udzielających wsparcia z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie działających na terenie gminy

lp.	nazwa jednostki	adres
1.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Plac Wolności 1, 74-520 Cedynia
2.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	
3.	Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych	
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Plac Wolności 8, 74-520 Cedynia
5.	Świetlica socjoterapeutyczna „Tęcza”	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia
6.	Świetlica środowiskowa „Sójcze Wzgórze”	ul. Kolonia 4, 74-520 Cedynia
7.	Klub AA „Konwalia”	Plac Wolności 4, 74-520 Cedynia
8.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipokrates”	ul. Czycibora 28, 74-520 Cedynia

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Funkcjonujący na terenie gminy Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych prowadzi nieodpłatne poradnictwo specjalistyczne w zakresie psychoterapii uzależnień i terapii psychologicznej. W 2016 r. z różnych form pomocy skorzystało 26 osób, m.in. 9 osób zmotywowano do podjęcia leczenia, a wobec 2 osób wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Wsparcie psychologiczne zagwarantowano także 8 osobom z terenu gminy, które trafiły do Miejskiej Izby Wyrzeźwień w Szczecinie.

Wybrane dane dotyczące lokalnego rynku napojów alkoholowych oraz działalności GKRPA w gminie Cedynia w latach 2014-2016 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 39. Lokalny rynek napojów alkoholowych w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	82	83	85
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	1	4	2
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	104	36	65
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	43	16	25
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cedyni.

W latach 2014-2016 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych utrzymywała się na zbliżonym poziomie (odpowiednio: 82, 83, 85). Znacznym wahaniom ulegała natomiast liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (104 w 2014 r., 36 w 2015 r., 65 w 2016 r.), wahała się także liczba pozytywnych opinii w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (43 w 2014 r., 16 w 2015 r., 25 w 2016 r.). W analizowanym okresie nie wydawano decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, nie wydawano także negatywnych opinii w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W 2014 r. przeprowadzono 1 kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w roku następnym 4 kontrole, a w ostatnim roku analizy sprawdzono 2 punkt sprzedaży.

Tabela 40. Działalność GKRPA w latach 2014-2016 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

	2014	2015	2016
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	31	34	26
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA	4	2	2

wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego			
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, których GKRPA skierowała na terapię	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cedyni.

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 31 osobami w 2014 r., w 2015 r. z 34 osobami, natomiast w 2016 r. z 26 osobami. W rozpatrywanym okresie GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w 2014 r. wobec 4 osób, w 2015 r. wobec 2 osób i także wobec 2 osób w 2016 r. W latach 2014-2016 GKRPA nie kontaktowała się z osobami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie, nie kierowała na terapię sprawców przemocy w rodzinie i nie złożyła do prokuratury ani jednego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przeciwko sprawcom przemocy.

W ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii podejmowano także działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne, m.in.:

- organizowano programy i spektakle profilaktyczne dla dzieci i młodzieży – „Spójrz inaczej”, kampania „Zachowaj trzeźwy umysł”,
- promowano zdrowy styl życia bez alkoholu i innych uzależnień oraz bez agresji i przemocy poprzez różne formy zajęć sportowych (np. cykliczny turniej tenisa stołowego), festynów, happeningów, pikników i konferencji profilaktycznych,
- organizowano czas wolny dzieci, młodzieży i dorosłych, m.in. dni sportu i profilaktyki w szkołach, konkursy i zabawy, wyjazdy integracyjne, różne formy rozrywki i rekreacji, ogniska zainteresowań dla młodzieży, pogadanki, spotkania, pozalekcyjne zajęcia w świetlicach z instruktorami, doposażono także świetlice w materiały edukacyjne,
- rozbudowano bazę aktywującą młodzież do spędzania czasu z dala od zagrożeń nałogami – utworzono bazy sportowo-rekreacyjne do terapii ruchowej na wolnym powietrzu, utrzymywano istniejącą bazę (plac zabaw, miejsca wypoczynku i rekreacji),
- dofinansowano działalność świetlicy socjoterapeutycznej „Tęcza”,
- finansowano dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej i w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych.

Zespół Interdyscyplinarny w gminie Cedynia został powołany Zarządzeniem Burmistrza w styczniu 2011 r. Celem działania Zespołu jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy. W 2016 r. odbyło się 10 posiedzeń całego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 1 posiedzenie w ramach grup roboczych. Podczas prac Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie gminy. Przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli 9 procedur „Niebieska Karta” (7 sporządzonych przez Policję i 2 sporządzone przez pracowników OPS-u) wśród rodzin z gminy Cedynia. W związku z podjętymi działaniami członków grupy roboczej i przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – w 2016 r. „Niebieską Kartę” zamknięto w 7 rodzinach.

Tabela 41. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2014-2016

	2014 r.	2015 r.	2016 r.
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	8	8	8
liczba spotkań ZI w ciągu roku	10	12	10
liczba spotkań grup roboczych	1	1	1
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	10	12	9
w tym sporządzone przez Policję	10	10	7
w tym sporządzonych przez pracowników OPS-u	0	2	2
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	10	6	7
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	7	9	8
liczba spraw sądowych z powodu przemocy w rodzinie	0	0	0
w tym zakończonych wyrokiem	0	0	0
w tym skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	0	0	0
w tym zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	0	0	0
w tym umorzonych	0	0	0

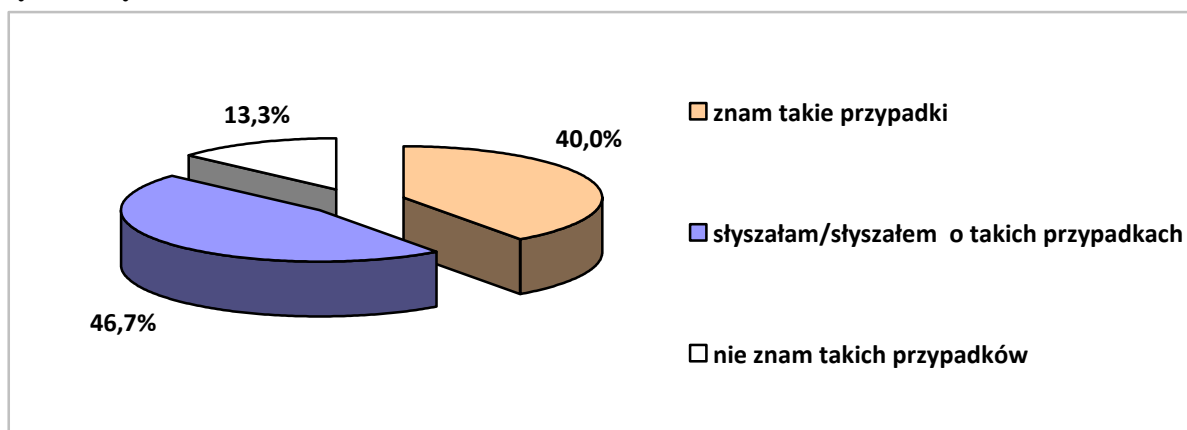
Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcie z powodu alkoholizmu otrzymała 1 osoba tylko w 2014 r. Przemoc w rodzinie była przyczyną przyznania wsparcia 1 rodzinie (2 osoby w rodzinie) w 2015 r. i 2 rodzinom (3 osoby w rodzinach) w 2016 r. W analizowanym okresie pomoc z powodu narkomanii nie była udzielana.

Warto dodać, że mieszkańcy mogą również korzystać ze wsparcia instytucji w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie poza gminą – Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie, a także Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu oraz Poradni Zdrowia Psychicznego w Gryfinie.

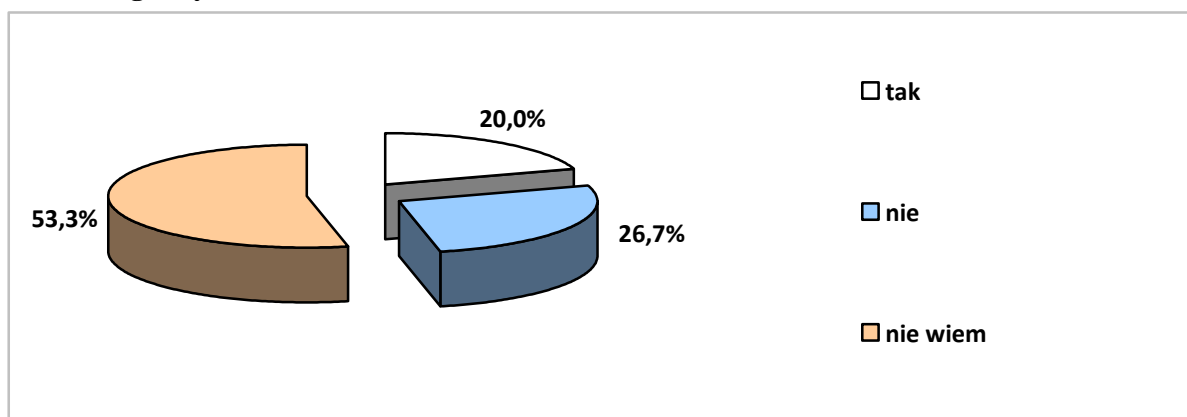
Ankietowani odnieśli się także do zjawiska przemocy w rodzinie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przypadki przemocy w rodzinie zna 40% ankietowanych, a kolejne 46,7% badanych o nich słyszało. Tylko 13,3% respondentów stwierdziło, że takich przypadków nie zna. Odpowiadając na pytanie, czy istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy, 26,7% badanych odpowiedziało przecząco. Ryzyko nasilenia się tego problemu potwierdziło 20,0% badanych. Większość (53,3%) respondentów nie była w stanie tego ryzyka ocenić.

17. SYTUACJA DZIECKA

Badania ankietowe przeprowadzone w funkcjonujących na terenie gminy placówkach oświatowych pozwoliły zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono 1 ankietę – wypełnioną przez pedagoga szkolnego z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Cedyni (liczba uczniów: 389, liczba nauczycieli: 74).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiety wynika, że placówka zatrudnia pedagoga, pielęgniarkę, logopedę i doradcę zawodowego.

Zespół Szkolno-Przedszkolny prowadzi dożywianie uczniów. Z ankiety wynika, że nie zauważono potrzeby zwiększenia liczby dzieci i młodzieży objętych tym rodzajem wsparcia. Placówka posiada salę gimnastyczną, zapewnia także uczniom dostęp do Internetu. W Zespole Szkolno-Przedszkolnym nie funkcjonują klasy integracyjne.

Szkoła zapewnia dzieciom opiekę w ramach zajęć świetlicowych, a także umożliwia nauczanie indywidualne.

Ankietowana placówka oferuje dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła przedmiotowe, plastyczne, nauka języków obcych (j. niemiecki i j. angielski), udzielanie pierwszej pomocy).

Jednocześnie jednostka prowadzi zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, psychoterapeutyczne oraz rewalidacja i rehabilitacja ruchowa.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny identyfikowano, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych, obejmujące 12 i 6 zmiennych. Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, przedstawiciel badanej placówki wskazał przede wszystkim na bezradność i niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodzin oraz brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Wypełniając zamknięte katalogi negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych, uczestnik badania stwierdzał ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawierają poniższe tabele.

Tabela 42. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2015/2016

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	liczba ujawnionych przypadków
palenie papierosów	8
sięganie po alkohol	–

sięganie po narkotyki	–
niszczenie mienia szkolnego	1
kradzieże na terenie szkoły	–
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	–
udział w grupach negatywnych	–
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	–
autoagresja	–
ucieczki z domu	–
przestępczość ujawniona	–
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	–

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych gminy.

Do najczęściej występujących wśród uczniów zachowań negatywnych należały: palenie papierosów i niszczenie mienia szkolnego. Przedstawiciel badanej placówki zauważył wzrost negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych w ciągu ostatnich trzech lat, głównie dotyczył on palenia papierosów i e-papierosów.

Tabela 43. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy

rodzaj zjawiska	liczba ujawnionych przypadków
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	3
zaniedbanie dziecka	–
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	–
przemoc w rodzinie	–
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	–

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych gminy.

Jeśli chodzi o zjawiska patologiczne w otoczeniu rodzinnym uczniów, uczestnik badania potwierdził przypadki bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Przedstawiciel badanej placówki nie potrafił wypowiedzieć się w kwestii, czy w ostatnich trzech latach zwiększyła się liczba przypadków dysfunkcji i zjawisk patologicznych w rodzinach uczniów.

Działania profilaktyczne adresowane do uczniów podejmowane na terenie szkoły

Ankietowana placówka podejmuje różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich prowadzone są spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin (m.in. policjanci, pedagodzy), pogadanki, spektakle profilaktyczne oraz dyskusje na lekcjach wychowawczych. Organizowane są także wyjazdy integracyjne. Zespół Szkolno-Przedszkolny wdraża i realizuje programy edukacyjne i profilaktyczne, a także dostarcza uczniom informacji na temat skutków zachowań ryzykownych.

Pomoc oferowana przez szkołę uczniom z rodzin ubogich

Szkoła zapewnia uczniom z rodzin ubogich wszechstronne wsparcie, m.in. we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cedyni prowadzi dożywianie dzieci i młodzieży.

Współpraca szkoły z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Przedstawiciel ankietowanej placówki uznał współpracę z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny za zadowalającą. Do podmiotów tych zaliczył: Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnie, Nadleśnictwo Mieszkowice, Szkołę Podstawową w Piasku, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Bank Spółdzielczy w Cedyni.

Współpraca szkoły z rodzicami uczniów

Współpraca z rodzicami uczniów także została uznana przez uczestnika badania za zadowalającą. W jej ramach odbywają się zebrania ogólne, wywiady klasowe, spotkania indywidualne z wychowawcami, rozmowy telefoniczne oraz spotkania z pedagogiem szkolnym. Placówka ściśle współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Cedyni oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnie, które zapewniają rodzicom pomoc w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Działania niezbędne do pełniejszego rozpoznania problemów rodzin uczniów w zakresie dysfunkcji, uzależnień i przemocy w rodzinie

Wśród działań niezbędnych do pełniejszego rozpoznania problemów rodzin uczniów w zakresie dysfunkcji, uzależnień i przemocy w rodzinie, przedstawiciel placówki oświatowej wymienił potrzebę monitorowania sytuacji uczniów oraz właściwego diagnozowania problemów dzięki przeprowadzonym ankietom i wywiadam środowiskowym.

Pomoc oferowana przez szkołę uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie

W ramach działań szkoły na rzecz uczniów z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień i przemocy ankietowany wymienił m.in. obejmowanie wsparciem psychologiczno-pedagogicznym (porady i konsultacje ze specjalistami) oraz pomoc w nawiązywaniu kontaktów z odpowiednimi instytucjami pomocowymi i specjalistycznymi funkcjonującymi w obszarze przeciwdziałania uzależnień i przemocy.

Współpraca szkoły z Policją i innymi instytucjami lub organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół Szkolno-Przedszkolny współpracuje z Policją i innymi instytucjami lub organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pedagog szkolny aktywnie uczestniczy w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, jest także członkiem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Placówka ściśle współpracuje również z asystentami rodzin oraz kuratorami sądowymi.

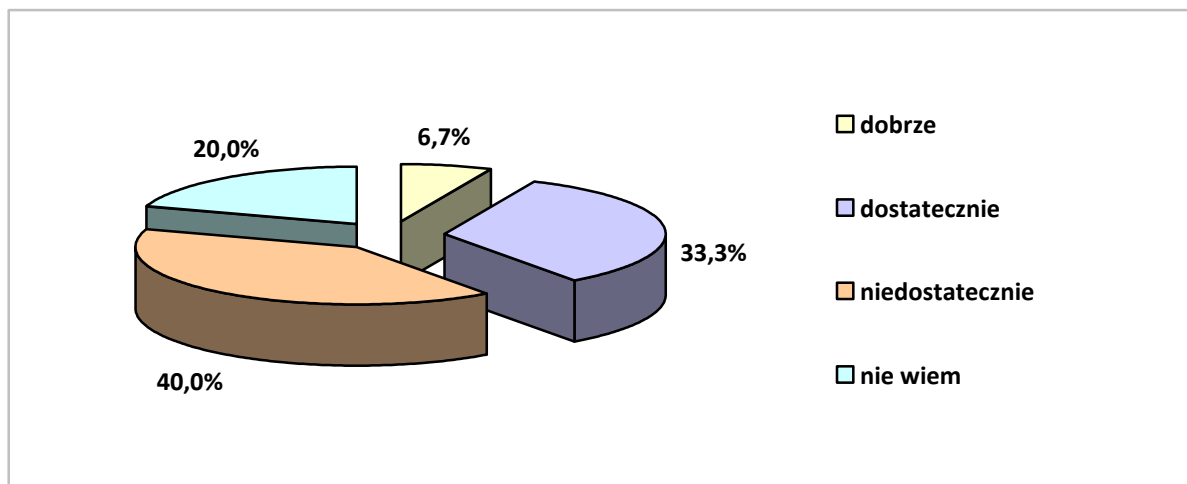
Działania konieczne do przeprowadzenia w celu usprawnienia funkcjonowania placówki i polepszenia efektywności procesu edukacji i wychowania

Według uczestnika badania niezbędne jest kontynuowanie dotychczasowych skutecznych działań wypracowanych przez placówkę.

Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie w opinii mieszkańców

Uczestników badania poproszono także o wyrażenie opinii na temat organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia działania podejmowane w gminie w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jedna trzecia ankietowanych oceniła organizację i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie jako dostateczne, a kolejne 6,7% respondentów uznało, że są one dobre. Jednocześnie 40,0% badanych oceniło je jako niedostateczne. Opinie w tej kwestii nie wyraziło 20% pytanych.

Uczestnicy badania zgłaszali także propozycje działań, które należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży. Najczęściej postulowali organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego i zajęć pozalekcyjnych (szczególnie sportowych,

edukacyjnych i społecznych) oraz rozszerzenie oferty kół zainteresowań, a także modernizację basenu miejskiego, rozbudowę obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz budowę placów zabaw.

18. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Jednym z głównych problemów demograficznych w Polsce jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Według przewidywań GUS-u liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie do 9,6 miliona w 2035 r., co stanowić będzie 26,7% całej populacji kraju.

Struktura wiekowa ludności gminy Cedynia jest w pewnym sensie potwierdzeniem tej tendencji. W ostatnich latach ma tutaj miejsce wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dane szczegółowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 44. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba mieszkańców gminy ogółem	4 405	4 362	4 350
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	668	702	714
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	15,16%	16,09%	16,41%

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

Z analizy danych statystycznych dotyczących sytuacji demograficznej gminy wynika, że udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w latach 2014-2016 systematycznie wzrastał; wynosił on odpowiednio: 15,16%, 16,09% i 16,41%.

Tendencja starzenia się społeczeństwa wymusza zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale też jest istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Należy zauważyć, że wśród beneficjentów pomocy społecznej udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni w 2016 r. było 15 osób w wieku 61-70 lat oraz 16 osób w wieku 71 lat i więcej.

W ramach swojej działalności OPS świadczy także usługi opiekuńcze. Jest to szczególnie forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych, które pozbawione są opieki i pomocy ze strony rodziny. Usługi te polegają na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. Liczba osób, którym Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni

przyznawał tego rodzaju świadczenie, ulegała niewielkiemu wzrostowi: 14 osób w 2014 r., 15 osób w 2015 r. i 19 osób w 2016 r.

Warto dodać, że w gminie Cedynia realizowany jest wojewódzki projekt Zachodniopomorska Karta Seniora, którego celem jest promowanie wartości wieku dojrzałego poprzez włączenie osób 60+ w aktywność społeczną, wspieranie osób starszych w regionie oraz zachęcanie seniorów do korzystania z dóbr kultury. W 2016 r. starszym mieszkańcom gminy Cedynia wydano 42 takie karty.

Ponadto w miejscowości Stara Rudnica funkcjonuje Nadodrzański Dom Seniora, prowadzony przez Szczecińskie Stowarzyszenie Złoty Wiek, w którym przebywają osoby starsze i przewlekle somatycznie chore.

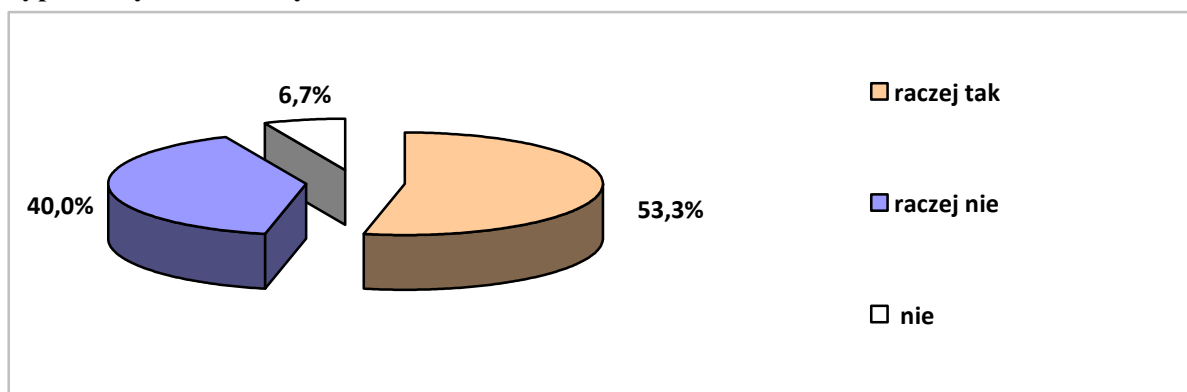
Z przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania ankietowego wynika, że 8,7% uczestników badania uznało osoby starsze za grupę najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a działania podejmowane w gminie na rzecz wsparcia osób starszych wskazało jako najbardziej niezadowolające 13,8% respondentów.

Identyfikując problemy, jakie dotyczą osób starszych w gminie, respondenci wskazywali najczęściej samotność, trudności komunikacyjne, brak zainteresowania i opieki ze strony rodziny oraz niewystarczające wsparcie ze strony jednostek pomocowych, a także niedostateczny dostęp do lekarzy specjalistów i opieki zdrowotnej. Ankietowani zwrócili również uwagę na niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego, trudną sytuację ekonomiczną, a także problemy zdrowotne, niepełnosprawność oraz trudności w codziennym funkcjonowaniu (brak sklepów spożywczych w sołectwach).

Wskazując działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób starszych, najczęściej postulowano zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów, badań i świadczeń opieki zdrowotnej, zwiększenie zakresu usług opiekuńczych i liczby opiekunek, zorganizowanie sprawnej komunikacji publicznej oraz utworzenie Dziennego Domu Seniora. Za równie ważne uznano dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych, rozwój dziennych i środowiskowych form opieki nad seniorami, organizowanie spotkań integracyjnych oraz zwiększenie zainteresowania problemami osób starszych.

Zdaniem większości (53,3%) badanych w działaniach realizowanych na terenie gminy raczej uwzględnia się potrzeby osób starszych. Przeciwnego zdania było 46,7% respondentów. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 17. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Taki podział wskazań może sugerować, iż problemy osób starszych są dostrzegane przez mieszkańców, a działania adresowane do seniorów zostały pozytywnie ocenione przez większość ankietowanych. Z pewnością dla lepszego rozpoznania potrzeb osób starszych w gminie należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, bowiem aż 86,67% uczestników badania przeprowadzonego na potrzeby opracowania dokumentu strategii rozwiązywania problemów społecznych to osoby poniżej 55. roku życia, a tylko 6,67% to osoby z grupy wiekowej 56-65 lat, natomiast osoby powyżej 65. roku życia, czyli najbardziej uwrażliwione na kwestie odnoszące się do grupy seniorów, były reprezentowane także przez 6,67% badanych.

19. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Z uwagi na to, że jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy wykorzystano dane ze spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w 2002 roku w gminie Cedynia mieszkało ogółem 679 osób niepełnosprawnych. Było wśród nich 378 kobiet i 301 mężczyzn. W ramach ogólnej liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w gminie odnotowano 533 osoby niepełnosprawne prawnie i 146 osób niepełnosprawnych tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności gminy wynosił 15,5%.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w gminie korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej

w Cedyni wynika, że w latach 2014-2016 niepełnosprawność była czwartym, pod względem liczby beneficjentów, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez OPS w latach 2014-2016.

Tabela 45. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin	53	53	53
liczba osób łącznie w rodzinach	141	157	145

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Cedyni.

W 2014 r. z pomocy społecznej udzielonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Cedyni z powodu niepełnosprawności skorzystały 53 rodziny liczące 141 osób. Ponadto w 2014 r. wypłacono 177 świadczeń (na łączną kwotę 13 920 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. W 2015 r. z pomocy OPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystały także 53 rodziny liczące 157 osób. W tym samym roku wypłacono 162 świadczenia (na łączną kwotę 13 280 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. W ostatnim roku analizy ze wsparcia OPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystały również 53 rodziny liczące 145 osób. Wypłacono także 156 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (na łączną kwotę 16 640 zł).

Warto w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryfinie, dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy Cedynia w latach 2014-2016. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 46. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom z gminy (do 16. roku życia)	9	3	9
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych dorosłym mieszkańcom gminy (powyżej 16. roku życia)	42	48	57
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	15	20	21
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	21	21	29
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	6	7	7

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gryfinie.

Z przedstawionych danych wynika, iż w analizowanym okresie liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom wahała się, natomiast liczba orzeczeń wydanych osobom dorosłym systematycznie rosła.

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Cedynia mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się oraz dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby osób niepełnosprawnych z gminy, które w latach 2014-2016 skorzystały z tego wsparcia.

Tabela 47. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	b.d.	b.d.	b.d.
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych	12	27	16
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	0	0	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Warto dodać, że osoby starsze i niepełnosprawne z terenu gminy Cedynia korzystają z pomocy i wsparcia jednostek funkcjonujących poza gminą, są to:

- Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie,
- Dom Pomocy Społecznej w Dębcach,
- Dom Pomocy Społecznej w Trzcińsku-Zdroju,
- Dom Pomocy Społecznej w Moryniu,
- Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie,
- Dom Pomocy Społecznej w Nowogardzie.

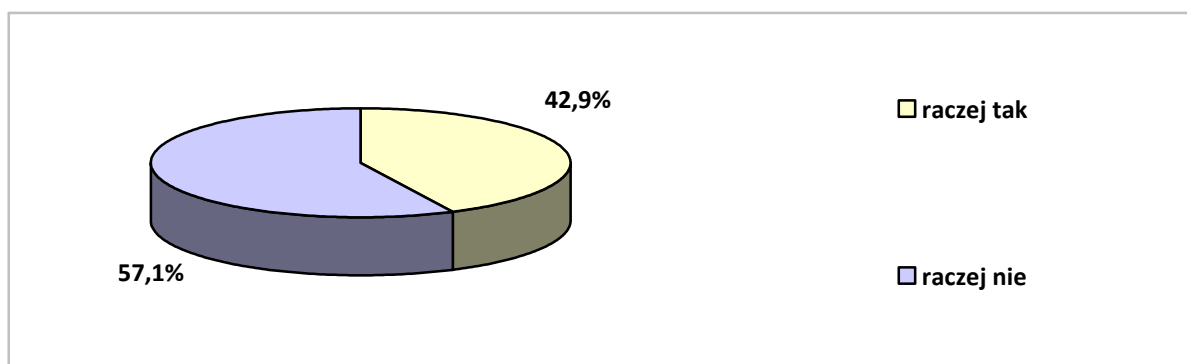
W przeprowadzonym badaniu ankietowym zapytano mieszkańców o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób niepełnosprawnych oraz o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie. Odpowiadając na pytanie, z jakimi problemami borykają się osoby niepełnosprawne, ankietowani wskazywali przede wszystkim bariery architektoniczne, niedostosowanie infrastruktury gminnej i budynków użyteczności publicznej, nieposzanowanie osób niepełnosprawnych, trudności komunikacyjne, ograniczony dostęp do rehabilitacji, a także marginalizację i wykluczenie z życia społecznego oraz brak akceptacji i zainteresowania problemami osób niepełnosprawnych.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o działania, jakie należy podjąć, aby poprawić sytuację osób niepełnosprawnych i ich rodzin, najczęściej wymieniano likwidację barier architektonicznych i dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych,

zapewnienie odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego, organizowanie spotkań i imprez integrujących osoby niepełnosprawne ze społecznością lokalną, stworzenie warunków do rozwoju i aktywizacji osób niepełnosprawnych, a także przeprowadzanie akcji charytatywnych oraz powstanie fundacji zajmującej się problemami osób niepełnosprawnych.

W kolejnym pytaniu badanych poproszono o ocenę realizowanych w gminie działań adresowanych do osób niepełnosprawnych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres 18. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według 57,1% ankietowanych w realizowanych działaniach raczej nie uwzględnia się potrzeb osób niepełnosprawnych. Odmienne zdanie wyraziło 42,9% badanych.

Należy odnotować, iż problemy osób niepełnosprawnych i ich rodzin są w gminie na tyle istotne, że zauważa je większość mieszkańców. Jednocześnie 4,3% uczestników badania zaliczyło osoby niepełnosprawne do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a działania podejmowane w gminie na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych wskazało jako najbardziej niezadowolające prawie 7% respondentów. Biorąc pod uwagę dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych zgromadzone na potrzeby tego opracowania diagnostycznego, trzeba zaliczyć tę kwestię do istotnych problemów społecznych, z jakimi muszą się zmierzyć instytucje pomocowe działające na terenie gminy.

20. RÓWNOŚĆ SZANS KOBIEI I MĘŻCZYŹN

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn wynika z postanowień Traktatu Amsterdamskiego oraz Rozporządzeń Rady Europejskiej i jest obligatoryjna dla wszystkich

podmiotów korzystających ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Według Komisji Europejskiej barierami równości płci są: segregacja pionowa i pozioma rynku pracy; różnice w płacach kobiet i mężczyzn; mała dostępność elastycznych form czasu pracy; niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych; niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji; przemoc ze względu na płeć; niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia; niewystarczający system opieki przedszkolnej; stereotypy płci we wszystkich obszarach; dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć i odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W rozpatrywanym okresie struktura ludności gminy pod względem płci nie ulegała zasadniczym zmianom. W roku 2014 i 2016 wśród ludności gminy Cedynia stale więcej niż połowę stanowili mężczyźni, natomiast w 2015 r. większość stanowiły kobiety. Liczba kobiet w analizowanym okresie systematycznie malała. Wahał się natomiast odsetek kobiet w ogólnej liczbie ludności gminy – 49,97% w 2014 r., 50,02% w 2015 r., 49,95% w 2016 r. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 48. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba ludności gminy ogółem	4 405	4 362	4 350
liczba kobiet	2 201	2 182	2 173
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	49,97%	50,02%	49,95%

Dane Urzędu Miejskiego w Cedyni.

W 2014 r. i w 2016 r. ponad połowę ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie stanowili mężczyźni, natomiast w 2015 r. liczba bezrobotnych kobiet była na takim samym poziomie jak liczba bezrobotnych mężczyzn. Odsetek bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych ulegał wahaniom (49,83% w 2014 r., 50,00% w 2015 r. i 45,38% w 2016 r.). Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 49. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób bezrobotnych w gminie ogółem	299	258	249
liczba bezrobotnych kobiet	149	129	113
udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	49,83%	50,00%	45,38%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Gryfinie Filia w Chojnie.

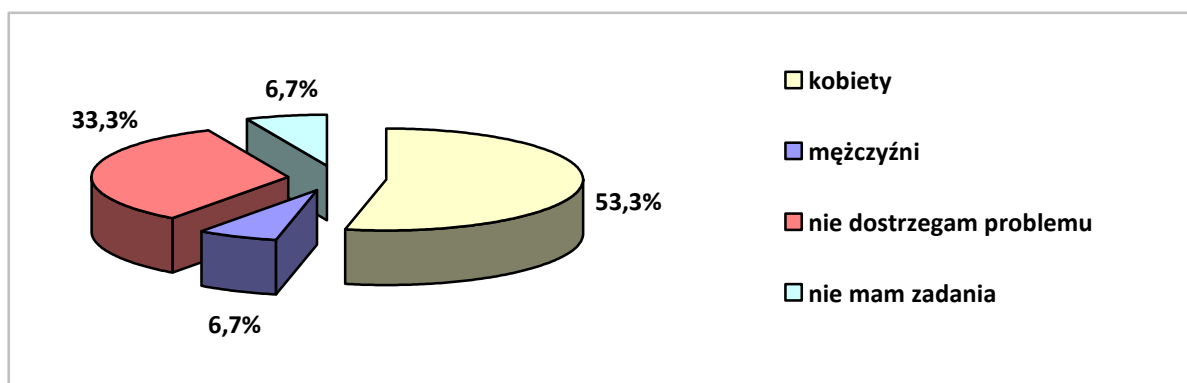
Udział bezrobotnych kobiet w liczbie osób bezrobotnych był w latach 2014-2016 niższy niż udział kobiet w ludności gminy, z czego wynika, iż skala bezrobocia była w tych latach wyższa wśród mężczyzn niż wśród kobiet.

Należy jednak zauważyć, że analiza struktury bezrobocia w gminie Cedynia pod względem płci wykazała, że kobiety stanowiły ogół osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym (100%) i przeważającą większość wśród osób bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 86,96%, zdecydowaną większość wśród osób z niewielkim doświadczeniem zawodowym do 1 roku – 75,68% i osób bez stażu pracy – 57,45%, i jednocześnie większość wśród osób bezrobotnych w wieku 25-34 lata – 67,92%, i 35-44 lata – 53,70%, a także wśród osób pozostających bez zatrudnienia długotrwale powyżej 24 miesięcy – 53,16%. Ten niepokojący stan rzeczy wskazuje na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. O ile analiza struktury bezrobocia pod względem płci jest oparta na dostępnych danych liczbowych, to w wielu innych obszarach życia społecznego tego typu statystyki nie są prowadzone, a występowanie problemów nierówności i dyskryminacji można szacować na podstawie subiektywnych opinii przedstawicieli danej społeczności. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

Do analizy przedłożono 15 ankiet wypełnionych przez wybranych losowo mieszkańców gminy oraz pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. W pierwszej poruszanej kwestii poproszono uczestników badania o odpowiedź na pytanie, kto jest bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 19. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Większość ankietowanych (53,3%) odpowiedziała, że zagrożone problemem nierówności są kobiety. Jedna trzecia badanych stwierdziła, że nie dostrzega problemu. Niespełna 7% respondentów stwierdziło, że zagrożenie problemem nierówności dotyczy mężczyzn. Opinie w tej sprawie nie przedstawiło 6,7% pytanym.

Kolejna kwestia odnosiła się do opinii na temat ograniczenia przez płeć możliwości kariery zawodowej. Według 46,67% badanych płeć nie ogranicza możliwości kariery zawodowej, natomiast 40% ankietowanych jest przekonane, że płeć ogranicza możliwości w tym zakresie. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miało 13,33% respondentów.

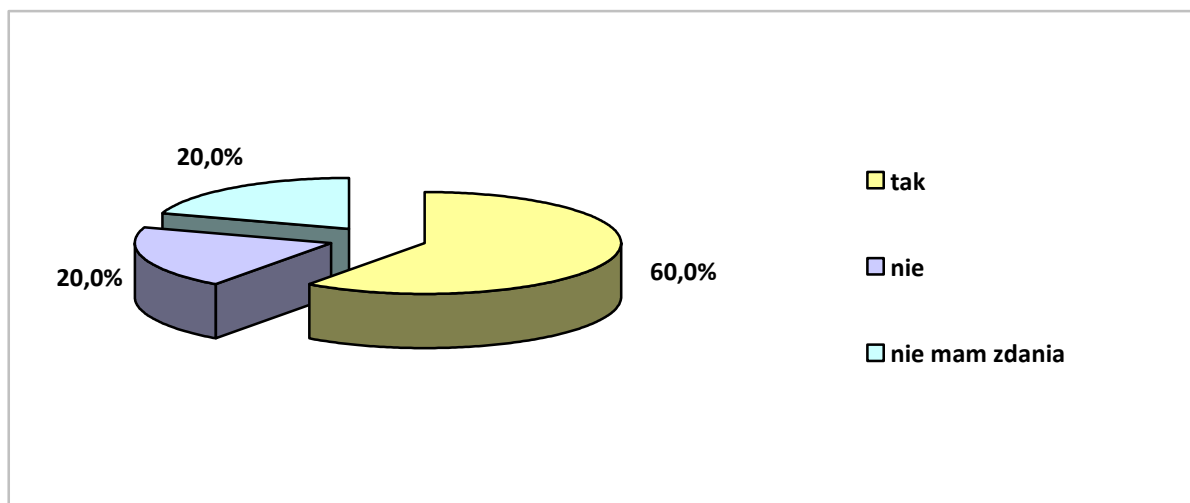
W następnym pytaniu sondowano ankietowanych, czy spotkali się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w gminie lub o nich słyszeli. Większość respondentów (66,7%) nie zetknęła się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć. Jednocześnie 20% badanych stwierdziło, że o takich przypadkach słyszało, a kolejne 13,3% pytanym odpowiedziało, że zna takie przypadki.

Uczestnicy badania wypowiedzieli się także w kwestii skali problemu nierówności płci występującej w gminie. Zdaniem 46,67% badanych skala problemu jest niska. Kolejne 6,67% ankietowanych uważa skalę problemu za średnią. Wysoki odsetek respondentów (46,67%) nie potrafił tej skali ocenić.

Zasada równości szans płci nie jest zasadą dotyczącą tylko kobiet, tworzoną przez kobiety i dyskryminującą mężczyzn, ani też nie ma na celu doprowadzenie do tego, aby kobiety i mężczyźni stali się tacy sami. Ma ona ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju) kobietom i mężczyznom. Z tego względu w następnym pytaniu zapytano respondentów, czy zarówno kobiety, jak i mężczyźni mają na terenie gminy stworzone jednakowe warunki umożliwiające im rozwój osobisty i zawodowy. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 40% ankietowanych. Przeciwnego zdania było 26,67% respondentów. Jedna trzecia badanych nie wyraziła opinii w tej sprawie.

Ankietowani udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące prowadzonych w gminie działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć. Większość badanych (60%) potwierdziła potrzebę prowadzenia takich działań. Jednocześnie 20% ankietowanych uważa podejmowanie takich działań za bezzasadne. Taki sam odsetek respondentów (20%) nie potrafił udzielić odpowiedzi na o pytanie. Rozkład udzielonych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

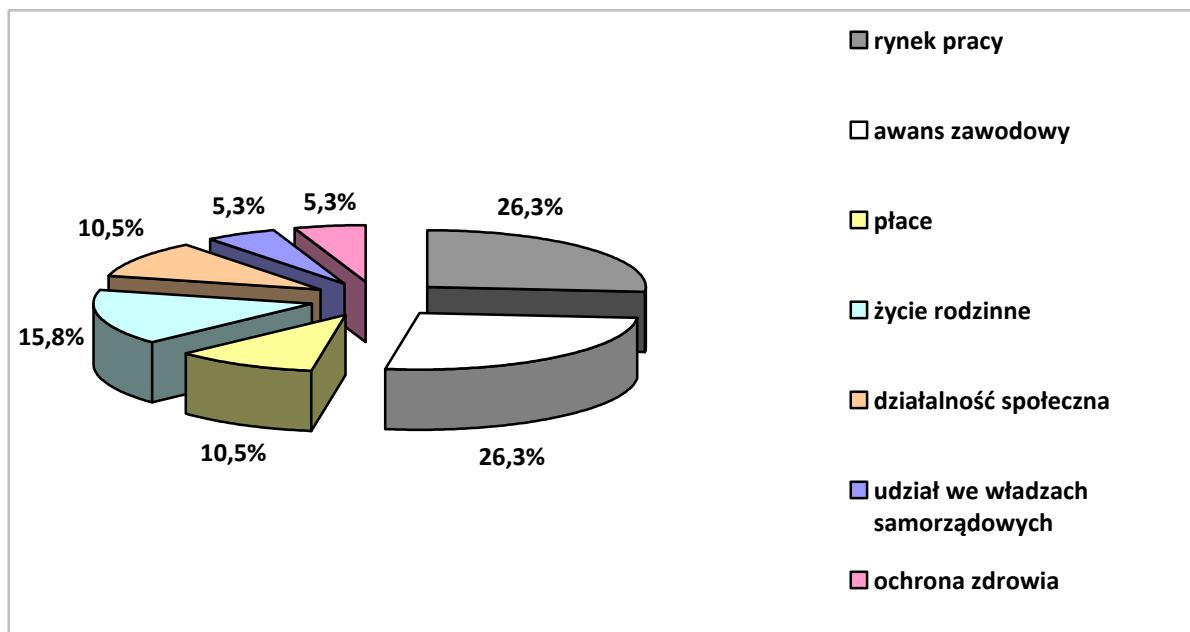
Wykres 20. Czy uważa Pan/Pani, że powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn przeciwdziałających dyskryminacji ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 21. W jakich obszarach powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Najczęściej wskazywanymi obszarami były rynek pracy i awans zawodowy (po 26,3%) oraz życie rodzinne (15,8%). Wymieniano także płace i działalność społeczną (po 10,5%), a także udział we władzach samorządowych i ochronę zdrowia (po 5,3%).

W odpowiedzi na pytanie o konkretne działania, jakie należy podejmować na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ankietowani wymieniali najczęściej konieczność zwracania uwagi pracodawców na poziom wykształcenia zatrudnianych pracowników.

Z przeprowadzonego badania wynika, że problemy dotyczące równości płci w gminie są dostrzegane przez jej mieszkańców i uwidaczniają się nie tylko w obszarze zatrudnienia. Większość ankietowanych (53,3%) stwierdziła, że zagrożone problemem nierówności są kobiety, nadto 40% ankietowanych uznało, że płeć ogranicza możliwości kariery zawodowej, a jedna trzecia uczestników badania słyszała lub zna przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w gminie. To uprawnia do sformułowania wniosku, iż należy podejmować działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie równości płci, położyć nacisk na przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności w obszarze rynku pracy, a także uwzględnić zagadnienie równości płci w działaniach ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

21. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego. Obejmuje następujące obszary problemowe: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność; kapitał społeczny i ludzki.

BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań mających na celu pozyskiwanie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy • inicjowanie działań mających na celu stwarzanie przez samorząd gminy warunków do rozwoju przedsiębiorczości wśród jej mieszkańców • prowadzenie działań mających na celu ograniczenie bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • niepodejmowanie działań mających na celu tworzenie podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielnie socjalne), mogących oferować nowe miejsca pracy • nieorganizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć, np. akcji charytatywnych służących wsparciu osób ubogich i zagrożonych ubóstwem • nierealizowanie programów lub projektów na

<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet • inicjowanie działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych • upowszechnianie wśród osób bezrobotnych informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego oraz szkoleniach zawodowych • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • oferta sektora pozarządowego, skierowana na wspieranie osób bezrobotnych w gminie • podejmowanie działań służących ograniczeniu zjawiska dziedziczenia biedy • diagnozowanie problemu bezdomności w gminie 	<p>rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem</p>
<p>szanse</p>	<p>zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy na terenie gminy • rosnące zainteresowanie podejmowaniem własnej działalności gospodarczej przez mieszkańców gminy • zmniejszająca się liczba osób długotrwale bezrobotnych • malejąca skala bezrobocia wśród kobiet • pozyskiwanie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez osoby objęte działaniami aktywizującymi • stale rosnąca liczba ofert pracy dla osób bezrobotnych • wzrastające zainteresowanie osób bezrobotnych usługami poradnictwa zawodowego oraz udziałem w szkoleniach zawodowych • dysponowanie środkami finansowymi z funduszy zewnętrznych umożliwiającymi ograniczanie bezrobocia • przyczyniająca się do łagodzenia skutków bezrobocia oferta organizacji pozarządowych • stale rosnące zainteresowanie społeczności lokalnej problemami osób ubogich i włączanie się w działania mające na celu zaspokojenie potrzeb osób ubogich • zmniejszająca się skala zjawiska dziedziczenia biedy w gminie • brak problemu ubożenia mieszkańców gminy • niewzrastająca liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niepodejmowanie działań mających na celu tworzenie podmiotów ekonomii społecznej przez osoby bezrobotne

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom rodzin • zapewnianie przez gminę rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny • dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (np. świetlice środowiskowe) • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie kadrami i bazą dydaktyczną, zapewniającą właściwy rozwój uczniów • organizowanie przez gminę oferty spędzania czasu wolnego adresowanej do dzieci i młodzieży • funkcjonowanie na terenie gminy organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • inicjowanie na terenie gminy akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak monitorowania zapotrzebowania na opiekę nad dziećmi do lat 3
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w gminie • utrzymująca się na stałym poziomie liczba rodzin dysfunkcyjnych • niewzrastające zapotrzebowanie na wsparcie asystentów rodziny • niezwiększająca się liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • niewzrastająca liczba osób samotnie wychowujących dzieci wymagających wsparcia • zaspokajająca potrzeby mieszkańców oferta w zakresie opieki przedszkolnej • sytuacja finansowa gminy pozwalająca na zaspokajanie potrzeb w zakresie edukacji • dysponowanie przez gminę środkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zapotrzebowania na tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • niezaspokajająca potrzeb mieszkańców oferta w zakresie opieki żłobkowej • zwiększające się zapotrzebowanie na wsparcie ze strony organizacji pozarządowych • niezmnieszenie się w gminie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy w rodzinie

<p>umożliwiający zbudowanie oferty spędzania czasu wolnego dostosowanej do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży</p> <ul style="list-style-type: none"> wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie niezwiększająca się liczba przypadków przemocy w rodzinie 	
--	--

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> zabezpieczenie przez gminę dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa i stomatologii (brak ginekologii) inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia podjęcie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego zapewnienie rodzinom z gminy dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej monitorowanie i diagnozowanie w gminie problemu spożywania alkoholu i narkotyków przez nieletnich odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym prowadzenie działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie oraz realizowanie inwestycji mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> brak możliwości finansowych i lokalowych na poszerzenie zakresu świadczeń medycznych dostępnych dla mieszkańców
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> wystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców gminy poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach niezwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> istniejąca potrzeba poszerzenia zakresu świadczeń medycznych dostępnych w gminie niewystarczające możliwości gminy pozwalające na zatrudnienie odpowiedniej do aktualnych potrzeb liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi

<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastająca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • zwiększająca się świadomość dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami • niewzrastająca skala zagrożenia przestępczością nieletnich • stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze 	
--	--

STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • wystarczająca kadra pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • analizowanie potrzeb rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi 	<ul style="list-style-type: none"> • brak w gminie takich form wsparcia osób starszych, jak kluby seniora czy domy dziennego pobytu • niedostateczne działania mające na celu stwarzanie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • brak przypadków pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności gminy • stale rosnąca liczba osób starszych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej • zwiększająca się liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • brak dostępu osób starszych z gminy do takich form wsparcia, jak kluby seniora, domy dziennego pobytu • niewystarczające możliwości finansowe gminy pozwalające na kontynuowanie aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej przez osoby starsze

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy • informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych z gminy ofert pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • nieświadczanie wsparcia w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • brak w gminie podmiotów ekonomii społecznej (jak np. warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, spółdzielnie inwalidów, spółdzielnie socjalne), mogących zatrudniać osoby niepełnosprawne

<p>oraz informacji o wolnych miejscach pracy</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazywanie informacji przedsiębiorcom z gminy o możliwościach refundacji ze środków PFRON-u kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych • podejmowanie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych • społeczna akceptacja dla potrzeby likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • dysponowanie ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku • brak w gminie zapotrzebowania na funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej zapewniających niepełnosprawnym mieszkańcom podejmowanie aktywności zawodowej • zainteresowanie lokalnych przedsiębiorców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych • niezwiększająca się liczba dzieci dotkniętych niepełnosprawnością wymagających podejmowania działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych • stale rosnąca liczba osób niepełnosprawnych korzystających ze wsparcia pomocy społecznej

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców gminy w ostatnich latach • informowanie mieszkańców przez samorząd gminy o podejmowanych działaniach i zachęcanie ich do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie na terenie gminy informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych • podejmowanie działań mających na celu podnoszenie atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • inicjowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • dostosowana do aktualnych potrzeb istniejąca w gminie sieć placówek pomocy społecznej • możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez kadre OPS-u 	<ul style="list-style-type: none"> • nierealizowanie w gminie przedsięwzięć promujących wśród mieszkańców idee uczenia się przez całe życie

<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu 	
<p>szanse</p>	<p>zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający wzrost poziomu i jakości życia jej mieszkańców • wzrost liczby inicjatyw lokalnych podejmowanych na terenie gminy • stale rosnące zainteresowanie mieszkańców działalnością w organizacjach pozarządowych • zmniejszająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • dysponowanie środkami zewnętrznymi pozwalającymi m.in. na podniesienie skuteczności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej • wystarczające i dostosowane do aktualnych potrzeb poziom kwalifikacji i liczebność kadr pomocowych • stale rosnąca liczba osób uzupełniających wykształcenie lub podnoszących poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych • zwiększająca się liczba osób podejmujących się działalności wolontarystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się liczba osób korzystających z oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • wzrost zapotrzebowania na wsparcie z systemu pomocy społecznej na terenie gminy

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Wyniki diagnozy problemów społecznych, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych oraz analizie SWOT, pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej gminy Cedynia na lata 2018-2023. Zostały one przedstawione w formie misji, celów i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych występujących w gminie obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

Działania te zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom**
2. **Wspieranie rodzin**
3. **Wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
4. **Przeciwdziałanie uzależnieniom**
5. **Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
6. **Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym**
7. **Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom gminy**
8. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. MISJA

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023, jest następująca:

**Integrowanie i aktywizacja społeczności lokalnej,
przeciwdziałanie marginalizacji społecznej
i zjawisku wykluczenia społecznego,
zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Cedynia.**

Wypełnieniu przyjętej misji służyć będzie realizacja wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

CEL STRATEGICZNY 1.:

Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności.

Cele operacyjne:

- 1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia.**
- 2. Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy.**
- 3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańcom wymagającym wsparcia:

1. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej.
2. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich oraz zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktów socjalnych z osobami zagrożonymi lub dotkniętymi ubóstwem.
4. Aktywizacja osób ubogich w zakresie inicjowania samopomocowych form wsparcia.
5. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i Kościołem w zakresie pomocy osobom ubogim.
6. Organizowanie zbiórek rzeczy i sprzętów na rzecz osób ubogich.
7. Realizacja programów i projektów na rzecz osób zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy:

1. Upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.
2. Wspieranie zatrudnienia poprzez organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie gminy.
3. Praca socjalna z osobami bezrobotnymi i pozostającymi bez pracy z wykorzystaniem kontraktów socjalnych.
4. Zapewnienie możliwości osobom bezrobotnym i poszukującym zatrudnienia korzystania z poradnictwa specjalistycznego.

5. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.
6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, mogących tworzyć miejsca pracy.
7. Wspieranie i promocja działań zmierzających do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej.
8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym:

1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie gminy.
2. Podejmowanie działań i interwencji mających na celu zapobieganie utracie mieszkań przez mieszkańców gminy.
3. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice.	Powiatowy Urząd Pracy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2018-2023

CEL STRATEGICZNY 2.:

Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu i jakości ich funkcjonowania, dbałość o rozwój dzieci i młodzieży, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie potencjału rodzin.
2. Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.
3. Dbłość o rozwój dzieci i młodzieży.
4. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Wzmacnianie potencjału rodzin.

1. Udzielanie pomocy rodzinom z systemu pomocy społecznej oraz w postaci świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
2. Promowanie prawidłowego modelu rodziny, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.
3. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych.
4. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
5. Zapewnienie adekwatnie do potrzeb wsparcia asystentów rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
6. Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego.
7. Wspierania tworzenia różnych form opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym.
8. Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.
9. Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez współpracę różnych podmiotów w tym działających poza gminą.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.

1. Zapewnienie osobom uzależnionym dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień, przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.
3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym przemocą schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy.
4. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.
5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.
6. Tworzenie, w miarę wystąpienia takiej potrzeby, grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Dbłość o rozwój dzieci i młodzieży.

1. Monitorowanie zagrożeń mających wpływ na jakość i poziom procesu kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży w gminie i podejmowanie interwencji w tym zakresie.
2. Doskonalenie kadr oświatowych poprzez zapewnienie nauczycielom możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce, wdrażanie programów edukacyjnych.
5. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez organizację nauczania indywidualnego.
6. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.
7. Podejmowanie działań mających na celu rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.

Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia, promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.

1. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz w miarę możliwości ułatwienie dostępu do lekarzy specjalistów.
2. Promocja zdrowia, zdrowego stylu życia, prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
3. Dbłość o profilaktykę prozdrowotną w przedszkolach i szkołach na terenie gminy.
4. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie gminy.
5. Zwiększenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców gminy.
6. Rozwój bazy rekreacyjnej i sportowej dostępnej dla mieszkańców.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy), centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, środki organizacji pozarządowych, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2018-2023

CEL STRATEGICZNY 3.:

Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

- 1. Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”, ograniczanie skutków niepełnosprawności.**
- 2. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”, ograniczanie skutków niepełnosprawności.

1. Monitorowanie sytuacji osób starszych i niepełnosprawnych w oparciu o dostępne informacje, jak i uwagi przekazywane przez organizacje skupiające osoby starsze i niepełnosprawne.
2. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobom starszym i niepełnosprawnym.
3. Poszerzenie zakresu usług wsparcia środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
4. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym i niepełnosprawnym, prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
5. Podejmowanie działań mających na celu pomoc członkom rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
6. Zintensyfikowanie działań zmierzających do likwidacji barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i otoczeniu domowym.
7. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym.
8. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych.
9. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych.
10. Inicjowanie przedsięwzięć zapewniających integrację osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem.

11. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i Kościołem w celu wzmocnienia wsparcia adresowanego do osób starszych i niepełnosprawnych.
12. Popularyzowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.

1. Podejmowanie działań mających na celu podnoszenie poziomu świadomości ogółu mieszkańców gminy w zakresie niepełnosprawności.
2. Upowszechnianie wiedzy na temat warunków i możliwości tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
3. Rozpowszechnianie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych.
4. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach mających na celu zdobycie kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2018-2023

CEL STRATEGICZNY 4.:

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.

Cele operacyjne:

- 1. Przeciwdziałanie przestępczości.**
- 2. Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów.**
- 3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Przeciwdziałanie przestępczości:

1. Podejmowanie przez jednostki gminy współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, jak Policja i Prokuratura, na rzecz przeciwdziałania przestępczości i zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy.
1. Uwrażliwianie mieszkańców na potrzebę wzajemnej ochrony przed przestępczością.
2. Prowadzenie akcji informacyjnych w środowisku seniorów na temat zagrożeń przestępczością.
3. Monitorowanie środowiska szkolnego, podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym.
4. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat przestępczości i jej negatywnych skutków.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym uczniów:

1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.
2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.
3. Integrowanie społeczności szkolnej, budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji uczniów z nauczycielami i rówieśnikami.
4. Dbłość o właściwy klimat umożliwiający rozwój inteligencji emocjonalnej uczniów.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy:

1. Realizacja we współpracy z uprawnionymi służbami działań o charakterze prewencyjnym w odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez mieszkańców w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego.
2. Podejmowanie inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa na drodze.
3. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców gminy o zagrożeniach z wykorzystaniem telefonii komórkowej i internetu.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2018-2023

CEL STRATEGICZNY 5.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

- 1. Wzmacnianie kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.**
- 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.**
- 3. Wspieranie dialogu społeczności lokalnej z władzami samorządowymi.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Doskonalenie i rozwój kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie niezbędnych środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.
2. Poprawa warunków obsługi klientów pomocy społecznej poprzez dostosowanie struktury kadrowej i warunków lokalowych do bieżących potrzeb.
3. Rozwój usług elektronicznych.
4. Zapewnienie mieszkańcom informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych.
5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.
6. Wypracowanie platformy informacyjnej o formach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzin jako elementu współpracy różnych podmiotów.
7. Podejmowanie działań promocyjnych mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku pomocy społecznej w środowisku lokalnym.
8. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie gminy i sektorem pozarządowym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego:

1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne gminy poprzez udział w istniejących organizacjach pozarządowych oraz zachęcanie do tworzenia nowych podmiotów trzeciego sektora.
2. Opracowywanie i realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

- Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Wspieranie dialogu społeczności lokalnej z władzami samorządowymi:

- Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.
- Rozwój konsultacji społecznych jako formy współdecydowania mieszkańców o kierunkach rozwoju gminy.
- Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.	Organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2018-2023

3. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW, ZKŁADANE REZULTATY

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane sformułowane w poniżej wskaźniki monitoringowe. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Cel strategiczny	Wskaźniki realizacji celu	Zakładane rezultaty
1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną, - liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba beneficjentów systemu 	<ul style="list-style-type: none"> - pobudzanie aktywności zawodowej i edukacyjnej osób najuboższych, - wzrost liczby osób zaktywizowanych,

	<p>pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wielkość stopy bezrobocia, - liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia, - liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych, - liczba mieszkań socjalnych w gminie, - liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie. 	<ul style="list-style-type: none"> - niwelowanie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego, - wzrost liczby inwestorów zainteresowanych tworzeniem nowych miejsc pracy, - podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje gminy.
<p>2. Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu i jakości ich funkcjonowania, dbałość o rozwój dzieci i młodzieży, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych pracą socjalną, - liczba rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny, - liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin, - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, - liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, - liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną, - liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie, - liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej, - liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy, m.in. w kształceniu i wszechstronnym rozwoju, - sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, - poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców gminy.

	<p>interdyscyplinarnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów uczęszczających do klas integracyjnych, - liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym, - liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, 	
<p>3. Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców, - liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością (w oparciu o dane OPS-u oraz PCPR-u), - liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną, - liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, - liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych. - liczba przedsięwzięć organizowanych z myślą o aktywnym spędzaniu czasu przez osoby starsze i niepełnosprawne. 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym, - podniesienie jakości świadczonych im usług, - ułatwienie dostępu do informacji o możliwych formach wsparcia, - zwiększenie liczby osób usprawnionych, - podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, - integracja ze środowiskiem, - rozszerzenie wolontariatu.
<p>4. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba popełnionych i wykrytych przestępstw, w tym z udziałem nieletnich, - liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych, - liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze. 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie zagrożenia przestępczością, - zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych, - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców gminy, - poprawa bezpieczeństwa na drodze.
<p>5. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej, - liczba organizacji 	<ul style="list-style-type: none"> - profesjonalna kadra pomocy społecznej, - wysoka jakość świadczonych usług, - zróżnicowane i

	<p>pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych, - liczba projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych. - liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych, - liczba spotkań przedstawicieli samorządu gminy z mieszkańcami. 	<p>efektywne formy współpracy z sektorem pozarządowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - większa aktywność mieszkańców gminy, - wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.
--	---	--

4. PROGNOZA ZMIAN

Wdrożenie projektowanych działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych wypracowanych w niniejszym dokumencie powinno przyczynić się do osiągnięcia przedstawionych w poniższym zestawieniu zmian:

w zakresie celu strategicznego 1.

Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności:

- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich,
- uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem ubóstwa,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- eliminowania zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy,
- wzrostu liczby podmiotów gospodarczych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,

w zakresie celu strategicznego 2.

Wspieranie rodzin, podnoszenie poziomu i jakości ich funkcjonowania, dbałość o rozwój dzieci i młodzieży, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia:

- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- polepszenia dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenia liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia,

w zakresie celu strategicznego 3.

Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych:

- zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu osób starszych i niepełnosprawnych,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- podniesienia jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,

w zakresie celu strategicznego 4.

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom:

- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,
- zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- umocnienia współpracy sąsiedzkiej w walce z przestępczością,
- zwiększenia bezpieczeństwa na drodze,

w zakresie celu strategicznego 5.

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego:

- profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach,
- integracji społeczności lokalnej.

5. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej. Monitoring zapisów strategicznych będzie prowadzony przez Zespół, w którego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone w dokumencie strategii działania przynoszą zakładane zmiany.

Zespół monitorujący postęp wdrażania zapisów strategicznych będzie przedstawiał ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie Burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane sformułowane w dokumencie wskaźniki monitoringowe. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

6. RAMY FINANSOWE

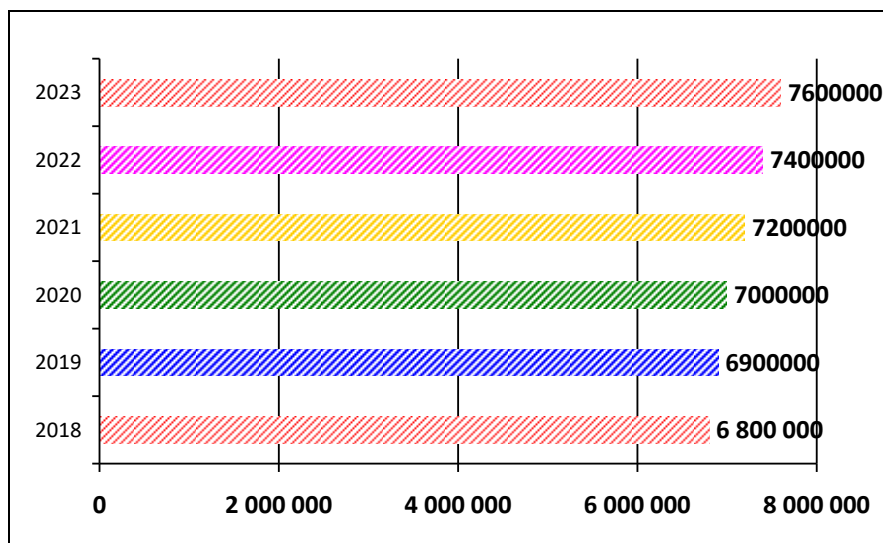
Ustawa o pomocy społecznej (Art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli oraz w formie graficznej na wykresie.

Tabela 50. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023

szacunkowa wielkość wydatków (w złotych) w latach:					
2018	2019	2020	2021	2022	2023
6.800.000	6.900.000	7.000.000	7.200.000	7.400.000	7.600.000

Poniższy wykres prezentuje skalę wydatków zaplanowanych w ramach finansowych Strategii.

Wykres 22. Szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach realizacji strategii

7. PROGRAMY I PROJEKTY

W ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023 mogą być realizowane programy i projekty zgodne z przyjętymi w dokumencie działaniami.

7.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Cedynia;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Cedynia;
3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Cedynia;
4. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Cedynia;
5. Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Cedynia;
6. Program współpracy Gminy Cedynia z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

7.2. PROJEKTY

Projekty, które mogą być realizowane w ramach strategii, odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia gminy i jej mieszkańców, zaś ich autorami są przedstawiciele lokalnej społeczności. Ich realizacja jest wskazana, ale należy zaznaczyć, iż możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

Prezentowany poniżej projekt powstał w trakcie prac nad strategią. Jego autorami są przedstawiciele władz gminy i instytucji z terenu gminy.

Projekt:

Utworzenie Klubu Seniora na terenie gminy Cedynia.

Wnioskodawca projektu:

Gmina Cedynia, pl. Wolności 1, 74-520 Cedynia.

Cel główny projektu:

Stworzenie warunków do podtrzymywania kontaktów i więzi międzyludzkich poprzez szeroko rozumianą aktywność prowadzoną w placówkach dziennego pobytu Klub Senior+.

Miejsce realizacji projektu:

Osinów Dolny.

Beneficjenci projektu:

Nieaktywne zawodowo osoby w wieku 60+ oraz inne osoby starsze.

Partnerzy:

Stowarzyszenia.

Czas realizacji projektu:

Lata 2019-2021.

UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2014-2016	27
Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2014-2016	27
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2014-2016	27
Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2016 r.	29
Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	30
Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej w gminie wg rejestru REGON w latach 2014-2016	30
Tabela 7. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2014-2016	30
Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2014-2016	31
Tabela 9. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2014-2016	32
Tabela 10. Placówki wychowania przedszkolnego i oświatowe w gminie w roku szkolnym 2015/2016	33
Tabela 11. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2016 r.	38
Tabela 12. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2016 roku	38
Tabela 13. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2016 roku	39
Tabela 14. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2016 roku	40
Tabela 15. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w gminie w 2016 r.	45
Tabela 16. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2014-2016	47
Tabela 17. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku	48
Tabela 18. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku	49
Tabela 19. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2014-2016	50
Tabela 20. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016	50
Tabela 21. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2016 r.	51
Tabela 22. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2016 r.	51
Tabela 23. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2014-2016	52
Tabela 24. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2014-2016	53
Tabela 25. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016	54
Tabela 26. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2014-2016	55
Tabela 27. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2014-2016	55
Tabela 28. Świadczenie wychowawcze – Program Rodzina 500+ przyznane w gminie w 2016 r.	56
Tabela 29. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2014-2016	57
Tabela 30. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy w 2016 roku	57
Tabela 31. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2014-2016	58
Tabela 32. Organizacje pozarządowe w gminie w 2016 roku	60
Tabela 33. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2016 roku	62
Tabela 34. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2014-2016	68
Tabela 35. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2014-2016	68
Tabela 36. Bezrobotni w gminie na koniec 2016 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia	69
Tabela 37. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2014-2016 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie	73
Tabela 38. Wykaz jednostek udzielających wsparcia z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie działających na terenie gminy	73
Tabela 39. Lokalny rynek napojów alkoholowych w gminie w latach 2014-2016	74
Tabela 40. Działalność GKRPA w latach 2014-2016 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	74
Tabela 41. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2014-2016	76
Tabela 42. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2015/2016	78
Tabela 43. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy	79

Tabela 44. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2014-2016	82
Tabela 45. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2016	85
Tabela 46. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2014-2016	85
Tabela 47. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2014-2016	86
Tabela 48. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2014-2016	88
Tabela 49. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2014-2016	88
Tabela 50. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Cedynia na lata 2018-2023	116

Wykresy

Wykres 1. Czy oferta opieki nad dziećmi do lat 3 w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?	34
Wykres 2. Czy oferta opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?	34
Wykres 3. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	35
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie?	37
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia ofertę gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców?	40
Wykres 6. Jaka jest wg Pani/Pana oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji?	46
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?	47
Wykres 8. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w gminie?	63
Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?	64
Wykres 10. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie gminy bądź oferowane wsparcie są najbardziej niezadowolające?	65
Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	65
Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	67
Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	71
Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	77
Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy?	77
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia działania podejmowane w gminie w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?	81
Wykres 17. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?	84
Wykres 18. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych?	87
Wykres 19. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	89
Wykres 20. Czy uważa Pan/Pani, że powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	91
Wykres 21. W jakich obszarach powinno się podejmować w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	91
Wykres 22. Szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach realizacji strategii	116